

Eesti medalilootus Nikolaj Novosjolov alustab olümpial täna kell 13.15. lk 12

Laps uppus lüüside avamise tõttu

Narva linnavõim tunnistab, et ei tea kunagi ette, millal Ivangorodis hüdrojaama lüüsid avatakse, ja nõuab märguandesüsteemi. lk 6

Amblas valmib uus teleseriaal

Indrek Hargla „Süva-havva” jutustab loo perest, kes väikekülla kolides pärib midagi kummalisemat kui vaid sugulaste maja ja maa. lk 11

Eesti parim talu müüb mahepiima 140 poes

Viljandimaa Pajumäe talu peremees kiidab pealinna jõukaid ja teadlikke poodlejaid, kes tema tooteid kõrges hinnas hoiavad. lk 7

Eesti Päevaleht

HIND EESTIS 1,15 EURO | VÄLISMAAL 2,10 EURO | NR 177 | KOLMAPÄEV, 1. AUGUST 2012

ajaleht.epl.ee

Foto: AFP / Scanpix

Karmilt turvaline London

Olümpial patrullivad relvastatud politseinikud oskavad ka nalja visata, ehkki pidev turvakontroll ei jäta kivi kivi peale. lk 2-3

Värskete üliõpilaste eelistus on majandus, juura või inglise keel

11 578

sisseastumisavaldust laekus tänava **Tartu ülikooli**. Erialadest meelitasid noori enim õigus-, arsti- ja majandusteadus, informaatika ning inglise keel ja kirjandus.

9920

avaldust võttis vastu **Tallinna tehnikaülikool**. Erialade esiviisikusse jõudsid ärimajandus, informaatika, avaliku sektori majandus, äriinfotehnoloogia ja arvutisüsteemid.

9304

avaldust sai **Tallinna ülikool**. Ülekaalukalt populaarseim eriala oli riigiteadused, sellele järgnesid õigusteadus, kehakultuur, inglise keel ja kultuur ning infoteadus.

4548

avaldust jõudis **Eesti maaülikooli**. Ülekaalukalt oli eelistatuim eriala ökonoomika ja ettevõtlus, sellele järgnes maastikukaitse ja -hooldus ning loodusvarade kasutamine ja kaitse. Loe lk 8

JUHTKIRI

Rahatrükkimine on ohtlik imerelv

Euroopa Keskpank on valmis tegema kõik, et päästa euro, ja uskuge mind, sellest piisab, ütles panga president Mario Draghi möödunud nädalal. Nüüdseks on see vallandanud tohutu spekulatsioonide laine: kas EKP veeretab peatselt, võib-olla juba homsel nõukogu koosolekul, välja suure relva, millega kriisile lõpuks ometi piir pannakse? Silmas peetakse ennekõike erinevaid rahatrükkimise variante, sest muid kiire toimega imerelvi ju ei ole.

Äripankadele keskpangast soodsate pikaajaliste laenude andmine, et nad euroala riigivõlakirju ostaksid (seda varianti EKP talvel ja kevadel kokku ligi triljoni euro ulatuses juba proovis), EKP-le õiguse andmine krediteerida piiramatult Euroopa Stabiilsusmehhanismi, mis hädas riikide võlakirju ostaks, või „mõeldamatu” lahendus ehk see, et EKP hakkaks otse valitsustelt võlakirju ostma – need on variandid.

Sõna rahatrükkimine, mida nende vahendite kohta kasutatakse, toob vähemalt meil ja sakslastel kohe meelde teise sõna – (hüper)inflatsioon. Ent talvine-kevadine kaudne rahatrükkimine seda esile ei kutsunud. Euroalal tervikuna on inflatsioon aasta algusega võrreldes hoopis veidi aeglustunud. Raha, mis EKP toona rahasüsteemi süstis, ei jõudnud kaugele. Näiteks osa rändas peagi deposiitidena väikse ringiga keskpanka tagasi, sest endiselt ei julge pangad ei üksteisele ega klientidele eriti laenu anda ja ka kliendid ise ei ole julged laenu võtma. Igaüks, kel hädatarvilikest vajadustest raha üle jääb, paneb selle praegu pigem igaks juhuks kõrvale kui kulutab ära. Aeglane

majanduskasv ja suur tööpuudus ei käi tavaliselt kokku kiire inflatsiooniga.

See julgustabki osa poliitikuid ja keskpankureid euroala hädade leevenduseks veelgi julgemat rahatrükkimist soovitama, sest kohe kahekohalise arvuni

kerkivat inflatsiooni kartma ei pea – läheb aasta, kaks, kolm... niikaua, kui euroala kriisihirmus vaevleb. Samal ajal on tegemist ka tulega mängimisega. Ega keegi ju päris täpselt ei tea, mis piirini saab rahatrükkimist kasutada, ilma et inimestes tekiksid suured kahtlused raha väärtuses. Ja kas praegu ringlusse lastav raha ikka osatakse majanduslike olude paranedes ja rahakäibe kiirenedes keskpanka tagasi tõmmata, enne kui liiga kiire inflatsioon valla pääseb.

Rahatrükkimine ei ole praeguses majanduskontekstis automaatselt halb, see on ikkagi ka päästerõngas. Aga selleks, et me ei peaks mõne aasta pärast taga nutma inflatsioonis nullistunud sääste nagu 1990-ndate alguses, ei tohi seda kasutusele võtta nii vabalt, kui lõunapoolsetele EL-i riikidele meeldiks. **•**

REPLIIK

Raske saada legendaarseks

Olümpiamängude avatseremoonia peeti juba reedel, kuid näiteks kergejõustiklased peavad oma jõuproovi algust ootama veel kaks päeva. Sport pole alati õiglane. Kergejõustiklastel, eriti näiteks vastupidavusaladel, on keerukas võistelda medalisaagi pärast näiteks võimlejate või ujujatega. Nii on see alati olnud. Kuid tänapäeva kergetõustiklastel on raske teha järele jooksulegendide Emil Zatopeki või Paavo Nurmi medalivõite ühtedel mängudel – graafik on nii tihe. Kui naiste 10 000 meetri jooksu finaali toimub kaks päeva pärast maratoni, siis on taastuda võimatu. Graafik surub sportlasi järjest suurema spetsialiseerumise ja üha väiksema medalisaagi poole. **• Priit Simson**

Lk 5: Eesti peaks tõsisemalt kaaluma automaksu, usub Mart Jesse. Aivar Riisalu peab seda maainimeste ahistamiseks.

BUSSID KLIIMASEADMETA

Tallinna Linnatranspordi AS-i bussidest, trammidest ja trollidest on kliimaseade vaid kümnel bussil, kuumaga püüavad bussijuhid temperatuuri alandada aknaid ja luuke avades. **Delfi**

RAHAAUTOMAADI LÕHKUJA TABATI KIIRESTI

Eile varahommikul umbes kella kolme ajal rünnati Viljandimaal Suure-Jaanis Pärnu tänaval asuvat Swedbanki sularaha-automaati, kust raha kätte saada siiski ei õnnestunud.

Kell 16 aga teatati juba, et politsei pidas rahaautomaadi lõhkumises kahtlustatava, varem mitmel korral kriminaalkorras karistatud 30-aastase Antsla elaniku Põlva vallas kinni. **EPL**

Kord Londoni olümpi

Turvameetmed on Londonis enneolematud, kuid suhtlemine olümpia julgeoleku eest vastutajatega kulgeb pingevabalt.

Tänavatel patrullivad siin nii relvastatud kui ka relvastamata politseinikud. Kõiki neid aga iseloomustab üks ja kindel asi – hea suhtlemisoskus. Küsid teed, nad juhatavad, küsid nõu, saad seda. Näiteks vestlesin täna (eile – toim) ühe fotohuvilise politseinikuga pikalt optikast ja kaameratest.

Meil võib hambuni relvastatud politseinikke näha vast K-komando ridades, siin aga käivad need härrased mõnuga rahva seas ja naudivad üritust, hoides mõistagi kõigel varjalt silma peal. Euroopa suurima kaubanduskeskuse Westfieldi katustel võib näha snaipeid ja nende sihtureid. Selleks, et käsi püssi hoidmisest ära ei väsi, on meestel valmis pandud spetsiaalsed raamid, millele on vajaduse korral mugav suurt relva toetada.

Iga nurga peal töötavad videokaamerad, samamoodi videokaameratega hoitakse olümpiapargil silma peal ka õhust. Kui ei lenda diržaaabel, siis on päev otsa õhus helikopter. Selle ülesandeks on vajaduse korral juhendada politsei- ja julgeolekujõudusid.

Sõbralikud sõdurid

Turvakontrolliks on ehitatud ajutised telkidest turvakontrollialad. Olümpiaalale sisenejad skannitakse esmalt ühe metallist detektoriga, mille päritolu ja tööeesmärgi ei osanud mind nõustanud ekspert öelda, küll arvas ta, et tegemist võib olla lõhkeainedetektoriga. Need on paigutatud otse vahetult enne turvakontrolli alale sisenemist. Turvakontroll on identne lennuväljadel nähtuga. Ainus vahe on see, et olümpiaalale minejaid kontrollivad enamjaolt sõjaväelased. Kui me siia sõites arvasime, et siin on esimene võimalik probleemiallikas, sest militaarinimeste käitumispühholoogia on hoopis midagi muud kui teenindusvallas töötavatel turvateenistujatel,

Londoni politseinikud hoiavad küll sõrme pea pidevalt päästikul, ent on varmad eksinule teed juhatama. M

siis pidime siin õnneks eksima. Sõjaväelased on kõik sõbralikud, abivalmid ja turvakontroll möödub pigem nalja visates kui karmilt. Nii oli tänagi (eilegi – toim), kui läbisin ühe turvakontrolli, kus sõjaväelane

Sõjaväelased on sõbralikud ja turvakontroll möödub pigem naljaga kui karmilt.

Hambuni relvastatud politseinikega harjus ära ja nüüd neid enam ei märkagi.

uuris mu koduriiki. Kuuldes sõna „Estonia” hakkas ta naerma: „kuule, see kõlab nagu *stone age* (kiviaeg – toim),” siis aga parandas ennast ruttu ja viskas kõige üle nalja.

Olümpiaalale sattudes kontrollid siiski veel ei lõpe. Ka siin patrullivad hambuni relvastatud politseinikud, õhust jälgivad sind kaamerad ja on näha ka turvateenistust, kes on küll tagaplaanil, aga igati abivalmis. Abilisi on siin tõesti palju. Näiteks pressialale

jõudmiseks tuleb esmalt läbi- da värv, selle juures on alati neli roosades-lillades riietes abivalmis vabatahtlikku, kes kontrollivad, kas sul on õigus sinna siseneda. Turvakontrollis teenindab röntgeniseadme ja metallidetektori taga kokku kümme inimest ja nii on see igas telgis.

Kaelakaartidel on triipkoodid ja neid skannitakse igal sisenemisel. Ekraanile ilmub kaardikandja ja nägu ja andmed, mis teeb turvatöötaja töö eriti kergeks – ta peab vaid veendu-

ma, et süsteem annab loa, et pildil on kaardikandja ja tal on õigus siseneda. **Pikk keeldude nimekiri** Olümpiaalale ei tohi tuua 16 erinevas kategoorias esemeid, muu hulgas on keelatud ka lemmikloomad ja jalgrattad. Lisaks on keelatud relvad, pisargaasid, pürotehnika, vedelikud, alkohol, poliitloosungid-plakadid, pesapallikurikad, kõvade kaantega kohvrid-diplomaadid, üle 25 liitri

mahutavad seljakotid, raadio- saatjad, skannerid, wifi-seadmed, rulad ja rulluisud.

Aga tehakse ka erandeid: lubatud on kuni 100 ml vedelikke, odekolonne, geele, päikesekreemi ning lapsetoitu. Samuti on lubatud pimedatel kaasa võtta oma abikoeri.

Relvastatud patrullipolitseinike varustusse kuuluvad nähtavasti raadiosaatjad, käerauad, kinnisklambrid, pisargaas, taser (elektrišokirelv), automaat Heckler & Koch MP5 või Heckler & Koch G36, käsituli- relv, kuulivest, varusalved nii automaadile kui ka püstolile. Automaatrelvad on varustatud AimPoint- või RedDot-süsteemiga, mis tekitab elektrooniliselt punase täpi, mis omakorda aitab politseinikul kiirelt ja täpselt sihtida.

Kokkuvõtteks võib öelda, et siin on turvaline. Alguses oli tibia harjumatu tuhandete inimeste keskel näha hambuni relvastatud politseinikke, aga sellega harjus paari päevaga ja nüüd neid enam ei märkagi. Kõik see on aga selleks, et mängud jääksid rahvale meelde ühe tore da spordipeona. **•**

ABILINNAPEA AAS PAHANDAB „JÕUDUDEGA”

Tallinna abilinnapea Taavi Aas kurjustas Raepressi vahendusel, et ühistranspordi eelistamine olevat linnavalitsuses ära otsustatud juba 2001. aastal, ent nüüd „aktiveeruvad jõud, mis ühis-

transpordi eelistamisele varjatult või lausa avalikult vastu töötama hakkavad”. Taavi Aasa sõnul toetub linn bussiradade rajamisel muu hulgas ka välisekspertide arvamusele. **EPL.**

TARTU RONG VÄLJUB VAREM

Alates tänasest väljub Edelaraudtee reis 0010 Tallinn–Tartu Balti jaamast 11 minutit tavalisest sõiduplaanist varem ehk kell 7.42. Sõiduplaani muudatus jääb praeguste plaanide kohaselt kehti-

ma kuni augustikuu lõpuni, sest niikaua peaksid käima remonditööd Eesti Raudteele kuuluval raudteelõigul. Edelaraudtee palub omalt poolt võimalike ebamugavuste pärast vabandust. **EPL**

UPPUJAD PÄÄSTETI

Tallinnas Stroomi rannas päästsid G4S Rannavalve vetel-päästjad teisipäeval uppumisohtu kaks purjus meest. Arstiabi päästetud ei vajanud ja neil paluti rannast lahkuda. **EPL**

al: karm, ent sõbralik

Kõigel olümpialinnas toimuval hoiab aga silma peal kaameratega varustatud dirižabel.

Fotod: Andres Putting

Olümpial on turvalisus kõige tähtsam, protestijad hoidku Londonist eemale

Turvalisus

Olümpiakülla sisse murda üritanud Occupy-liikumiselts konfiskeeriti jalgrattad.

Heiki Suurkask

heiki.suurkask@epi.ee

Ükski meeleavaldaja pole veel Londoni olümpia sõudekanalisse tikkunud, nagu see, kes tänava peaaegu nurjas Cambridge'i–Oxfordi sõudevõistluse Londonis. Ükski usufanaatik pole ka saanud maratonijooksjaid maha joosta, nagu juhtus 2004. aasta Ateenas olümpial. Üksikute hullude eest pole mängud kunagi kaitsitud. Kuid hirm võimalike ohtude ees on olemas.

Briti võimud lubavad kindlalt, et julgeolekuga Londonis ei naljatata. Seitse aastat tagasi plahvatasid Ühendkuning-

riigi pealinnas pommid, kuna kogu politseijõud oli koondatud Sotimaale globaliseerumisevastaseid protestijaid tõrjuma, pealinn jäi aga valveta. Nüüd on kogu politsei, juurde palgatud turvameeste ja appi toodud sõjaväelaste tähelepanu keskendunud Londonile, ja isegi väiksemad intsidendid saavad kohe likvideeritud. Eile nähteks vahistati üks 17-aastane nooruk, kes oli Twitteris saatnud vettehüppajale Tom Daleyle solvava sõnumi.

Julgeolekuintsidendid ongi seni jäänud vaid kõmu tasandile. Küll oli üks G4S-i turvamees solvanud appi toodud sõdurit, nimetades seda lastetapjaks (viidates sõjale Afganistanis). Vahetult enne avatseremooniast oli keegi politseinikest ära kaotanud Wembley staadioni võtmed.

Sõjaväelased, kellest ligi 17 000 on kaasatud olümpia-

mängude turvamis, majutati väidetavalt ebainimlikesse tingimustesse telklaagrites, kuid lohutuseks pakutakse neile priipileteid tühjadele istmetele olümpiavõistluste publikus. Sõna pidas korralduskomitee juht Sebastian Coe, kes kinnitas enne mängude algust, et G4S-i turvameeste puudujääk ei vähenda turvalisust linnas.

Terroriohust pole teada

Politseinikke on olümpiat turvamas 13 000, G4S-i turvamehi 10 000, lisaks veel 17 000 sõdurit. Kõike turvajaid kokku aga ligi 40 000. Probleem on aga selles, et G4S on värvanud ka turvamehi, kes inglise keelt eriti ei mõista. Olümpiaküla ümbritsevad raketikaitse süsteemid ja Thamesil paiknevad sõjalaevad.

Terrorismiohust Londoni olümpiale on vähe teada. Al-Qaida, väidetavalt ka Hizbul-

lah võivad ju midagi kavandada, aga neil pole Londonis just eriti tegevusruumi. Ohuks võivad olla džihadistid, vasakäärmuslased, Breiviki-taolised, kõiksugused hullud. Olümpiamängude-vastaseid terroriplaane seni tuvastatud ei ole.

Ühed, kes karmide turvanõuete vastu protestivad, on liikumise Occupy London liikmed. Eriti pahased on nad selle pärast, et võimud tõkestasid olümpia ajaks kesklinnas jalgratastega liikumise. Occupy London väidab küll, et nemad ei taha mängu häirida, ometi kavandasid nad laupäeval protestimiitingut kommertsliku olümpia vastu. Politsei väitis omakorda, et kuni 500 aktivistist jalgratturit üritas avatseremoonia ajal jõuga olümpia turvaalasse sisse murda. Enam kui sada ratas konfiskeeriti, neli isikut said ka korarikkumise süüdistuse. ●

Rahastamisskandaal

Justiitsminister teatas pärast maratonülekuulamist lühidalt: lükkasin Meikari väited ümber.

Lauri Tankler

lauri.tankler@epi.ee

Pärast justiitsminister Kristen Michali üleilset seitsme tunni pikkust ülekuulamist ei soovitud ütluste andja ei teisipäeva õhtul ega ka eile juhtumit kommenteerida, vaid saatis pärast pikka ootamist välja lühikese teate. Seal teatas minister, et on hoidunud meediale kommentaare andmast „uurimise erapooletuse tagamiseks”.

„Mul oli eile esimene võimalus selgitada, et Silver Meikari esitatud väited on alusetud,” seisis pärastlõunal ajakir-

tole kandmiseks nii suur summa, mis kahtlasena ei näiks. „Mis seal ikka, teeme ära,” vastasin reheapapi kombel,” kirjutas endine riigikogu liige, reformierakondlane Silver Meikar maikuus Postimehes.

Miks aga selle lõigu selgitamine niivõrd pikale venis, pole teada, sest Michal ei soovinud asja eile veel kommenteerida. „Uurimise erapooletuse tagamiseks olen pikalt hoidunud kommentaaridest ja lootan, et ka meedia püüdleb objektiivsema hoiaku poole, mitte valeväidetel põhineva hukkamise korraldamise poole,” kirjutas ta oma avalduses.

Eesti Päevalehega konsulteerinud allikate sõnul võis seitsmetunnine ülekuulamine jätta pigem petliku mulje, sest on olnud juhtumeid, kus kolmandik või pool aega kulutatakse selle peale, et täpsustada või muuta protokollide minevaid tsitaate. Sellest hoolimata pidi vähemasti neli tundi kuluma Meikari väidete kohta sisuliste vastuste andmiseks.

Michal: mul on hea meel, et sain esitatud küsimustele ammendavalt vastata.

jandusele saadetud avalduses. „Mul on hea meel, et sain seda teha põhjalikult ja vastata kõikidele esitatud küsimustele ammendavalt.”

Meeldetuletuseks: justiitsminister Michalit puudutasiid Meikari väited, et kuuel eri korral annetas Silver Meikar parteile raha, mis ei olnud tema enda oma. Kogu skandaal käib seega ühe Meikari artikli lõigu ümber.

„Enne annetamist helistas mulle peasekretär Kristen Michal ja küsis, kas olen nõus erakonda toetama. „Muidugi oleksin nõus,” vastasin ja lisasin: „Kuid ega väga palju antud hetkel võimalik ei ole.” Sain teada, et ega see tegelikult mulle mingeid kulusid kaasa ei toogi. Mulle antakse sulas kon-

Viitas tagasiastumisele

Justiitsminister viitas taas ka sellele, et võib teatud tingimustel kaaluda ametist lahkumist. „Kordan juba varem öeldut, et kui ma pean jätkama õigusvaidlust kohtus, siis pean eetiliseks ministriametist lahkuda,” ütles ta. Sisuliselt tähendab see, et kui prokuratuur suudab kahtlustuse järel koguda piisavalt tõendeid selle jaoks, et saaks süüdistuse esitada, siis on Michal valmis ametist lahkuma.

Juhtumit uuriv riigiprokurör Heili Sepp ütles eile Delfile, et nüüd jätkub Reformierakonna kontorist võetud materjalide analüüs ja tunnistajate ülekuulamine. ●

RAMADAANIST

Ma ütles, et 99,9 protsenti inimestest ei paastu. Kuidas sa saad paastuda, kui sa kuuled, kuidas miinipildujad ja suurtükid tulistavad siia lähedale, ja mõtled, kas sina

pole järgmine?

Rünnaku alla sattunud Süüria Aleppo linna ehitustööline
Jumaa muslimite püha kuu ramadaani aegsest paastumisest (Reuters)

SEGADUS PÄRNUS

See oli täielik absurd, mis siin hommikul toimus. Näitleja **Ahti Puudersell** Pärnu linnaliinibussiliikluse ümberkorraldamisest (Pärnu Postimees).

MAJANDUSENNUSTUSTEST

Ärge uskuge gurudesse, isegi kui nad suurte asjadega täppi panevad – ja see kehtib ka minu kohta. Asi on alati mudelis, mitte inimeses. USA majandusteadlane **Paul Krugman** oma blogis

BRITI ERAHARIDUSEST

On päris suur vahe, kas sa õpid tunnis islami kohta või käid samas koolis hulga muslimitega.
Kirjanik John O'Farrell (The Guardian)

KOOLITÖÖD kipuvad õpilaste teadmata internetti jõudma. See on vale

Õpetaja, ära vii mind internetti

Riin Aljas

arvamustoimetaja

Kirjutage nüüd armastusteemaline haiku, ütles õpetaja. Oli 2007. aasta ning üheteistkümnenda klassi kirjandustund. Kirjutamiseks oli aega kümnekond minutit.

Armastusteemaline haiku? Kuigi see kujutab endast vaid 17 mitteriimuvat silpi, pulbit-ses minus jonn, sest ma ei osanud neid kuidagi kirjutada – ma polnud lihtsalt veel kunagi armunud olnud ja ülesanne näis mulle alatu ja ebaõiglase. Tagantjärele saan muidugi aru, et õpetaja üritas meid lihtsalt harida.

Niisiis kirjutasin „kättemaksuks” haiku, mis pidi olema võimalikult imal ja klišeelik. Kuid nagu näha, maksis see kätte hoopis mulle endale: paar kuud tagasi end internetis guugeldades leidsin jahmunult esimeste tulemuste seast tolesama haiku, juures minu täisnimi. Haiku oli üleval elektroonilises koolialmanahhis – mina ei teadnud sellest midagi.

Ja kus on moraal? Kirjuta kirjandustunnis ka piasasjad korralikult, sest iial ei või teada,

millal need võivad su tulevase tööandja silme ette sattuda? Keelakem almanahhid? Kindlasti mitte. Küsimus on hoopis selline: kas õpetajad tohivad avaldada tunnis harjutamiseks kirjutatud töid ilma õpilasi teavitamata? Või ka klassikirjandeid, kus õpilased räägivad oma isiklikest mõtetest, tunnetest ja juhtumistest?

Tegelikult on teema veelgi laiem. Probleem ei piirdu üksnes ühe haiku ja kirjandustunniga. See puudutab ka teisi haridusastmeid ja eluvaldkondi. Isegi meditsiini: kuu aja eest kirjutas Eesti Päevaleht meditsiiniööst, kes riputas internetti intensiivravil viibiva beebi foto.

Koolidest haiglateni

Koolides ja haiglates on loomulikult erinevad reeglid, ent privaatsusküsimusi eiratakse mõlemal pool.

Ülikoolis õppides tuli ette olukord, kus kirjutamist arendavas loengus tehtud lood jõudsid hiljem täisnimeliselt õppejõu isiklikule kodulehele – tudengitele ei maininud ta nende tööde võimalikku avaldamist loengus ega ka pärast, luba küsimisest rääkimata. Ka tuleb ikka ja jälle ette, et klassiõpetajad riputavad avalikesse blogidesse üles pilte ja lugusid klassi tegemistest ning kommenteerivad tunnis juhtunut sotsiaalmeedias (isegi kui pole kasutatud nimesid, on väikesse grupi puhul isikud lihtsalt tuvastatavad). Seda kohtab muide ka ülikoolis. Umbes pool aastat tagasi postitas üks

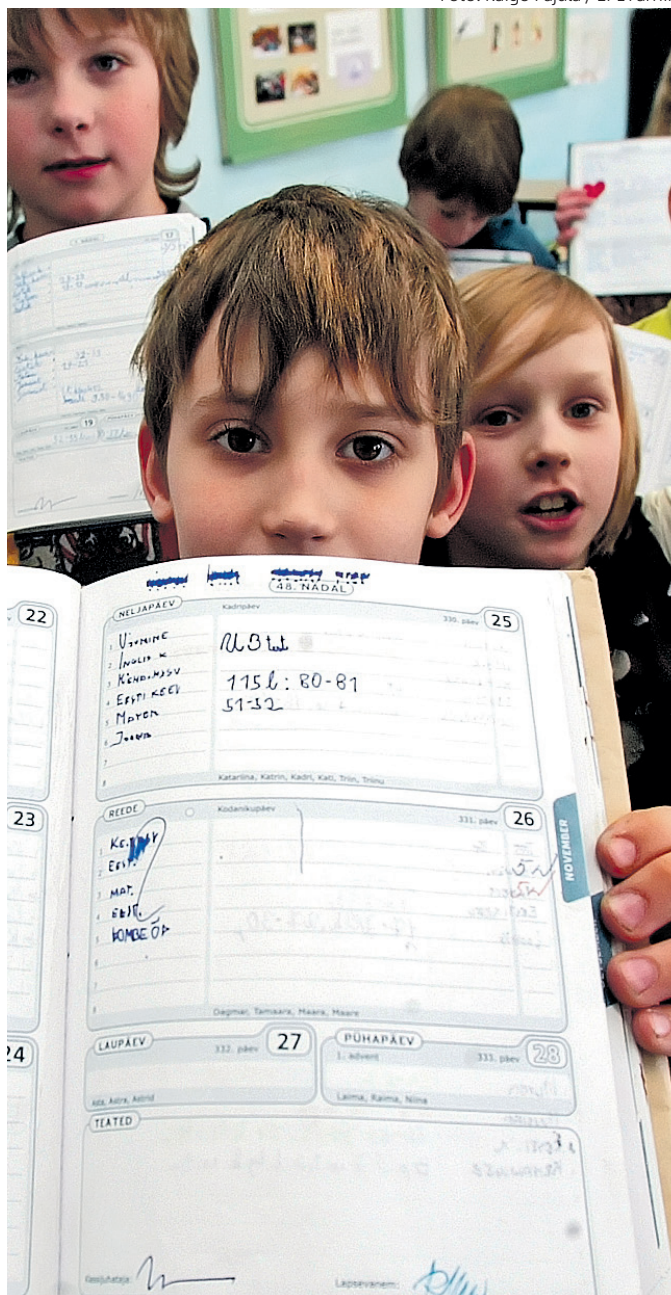

Foto: Raigo Pajula / EPL-i arhiiv

staažikas lektor oma Facebooki kontole iroonilisi märkusi delikaatsetest aruteludest tudengitega. Kuna kõnealuse õppeainega oli seotud vaid käputäis üliõpilasi, võis kohe aru saada, kellest jutt käis.

Olen kindel, et õpetajad ei mõtle avaldamisega midagi halba. Sageli võivad nad arvata, et tegemist on tunnustusegagi. Kuid ometi – õpilaste täisnimedega seotud materjali ei saa avaldada ilma nende teadmata.

Reeglid, veel enam eetikat

Seda kinnitab ka andmekaitse inspeksioon, kelle sõnul mis tahes info avaldamine koos inimese isikuandmetega (või juhul, kui neid on võimalik tuvastada) nõuab vastavalt isikult (alaealise puhul tema vanemalt) nõusoleku küsimist – olgu see internetis või paberil. Samad reeglid kehtivad inspeksiooni sõnul muide ka ülikoolis: töid võib avaldada, ent sellest tuleb autoreid enne teavitada, kuigi mõneski osakonnas levib suhtumine, et ülikoolis tehtu kuulub ülikoolile. Seega, naastes haiku ja almanahhi, aga ka loengu juhtum juurde – õpetajad pidanud enne avaldamist (olgu paberil või internetis) minuga rääkima.

Reeglitest olulisemgi on siin elementaarse eetika küsimus. Arvan, et ka õpetajatele endile ei meeldiks, kui nende esmased ponnistused klassi ees kõigile näha oleksid. Õpetöö puhul peab jääma võimalus katsetada ja julgus eksida,

muretsemata, et õppimise käigus loodud „lapsukesed” me endi teadmata avalikkuse ette lekivad. Seda enam, et infoühiskonnas on Google'i esimene leht samahästi kui meie digitaalne visiitkaart. Ka on selge, et toimiksime teisiti, teades, et loodu on mõeldud rohkematele kui mõni silmapaar.

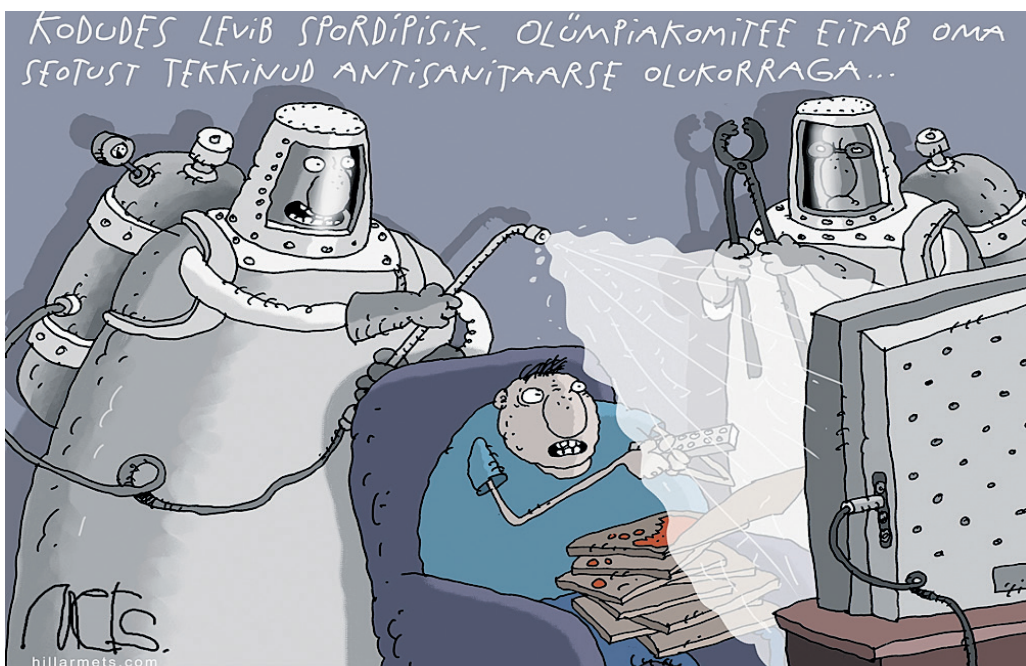
Õpetajad – ja mitte ainult nemad – peaksid mõistma, kui kaugeleulatuv võib olla interneti mõju. Kui kirjutate blogis klassis toimuvast, pange blogi lukku ja andke ligipääs vaid asjasse puutuvatele isikutele, näiteks lapsevanematele. Teiseks mõelge läbi, kas loengus või klassiruumis toimunu sotsiaalmeediasse kirjaneku puhul on loo „kangelased” kaitsstud ja mittetuvastatavad.

Õppimise juurde peab käima julgus eksida, muretsemata, et me katsetused netti lekivad.

Kolmandaks peab õpilastele juba enne kirjutamist ütleva, kui on kavas nende tehtu hiljem avaldada ja ka siis tuleks sellest autoritele veel enne teada anda ning nende nõusolekut küsida.

Almanahhides ja mälestustes pole midagi halba, ent meile peab jääma võimalus valida, mida tahame koguda ja avaldada – eriti kui teksti juurde pannakse meie täisnimi, millega seotud tulemuste leidmiseks kulub internetis vähem kui silmapilk. ●

HILLAR METSA METSIK MAAILM

VASTUKAJA

Keelata tuleb rõdudel suitsetamine

Andrus Lipand
Tallinna tervishoiu
kõrgkooli õppejõud

●●Eestis on alanud diskussioon tubakapoliitika üle: meedia on kirjutanud sotsiaalministreeriumi nn roheline raamatu ettepanekute keelata suitsetamine avalike hoonete ees ja kaotada ettevõtete suitsuruumid.

Maailmas on paljude uurin-gute tulemusena aktsepteeritud, et tubakatoodete tarvitamine põhjustab 30% kogu vähisurumusest, sh kopsuvä-

hi puhul 90%, 40% südame-veresoonkonna haigustesse surumusest ja 80% kroonilisse obstruktiivsesse kopsuhaigusse surumusest (nn KOK-tõbi).

Mis puudutab tubakapoliitika rohelist raamatut, siis see on vaid ettepanekute ja mõtete kogum, millest alles hakatakse seadusesätteid vormima.

Suitsuhais supelrannas

Kui rääkida sellest, mis peaksid olema tubakapoliitika prioriteedid, siis kaubanduskeskuste jt organisatsioonide välisuste ees suitsetamise keelamine on pigem väheoluli-

ne – tavainimesel kulub selle nn tulemuüri läbimiseks vaid mõni sekund (see ei ohusta tervist, ehkki on sama ebameeldiv kui siseneda lifti, millest on äsja lahkunud suitsetaja, kes lõhnab tubaka järele).

Asjalikum oleks keelata Soome eeskujul avatud rõdudel suitsetamine. Pean oluliseks ka teatud riikide eeskujul keelustada suitsetamine vabaõhuetenduste paikades (nt lauluväljak, Solarise katusekino, Tallinna lavaauk, Leigo vabaõhuetendus jm), kus pealtvaatajal pole põgeneda kuhugi mujale kirbe vinguhaisu eest. Sama kehtib ka supelrandade kohta.

Tubakas, tema alternatiivid vesipiip, huuletubakas ega e-sigaret/sigar ei ole alternatiivid tubakasurumuse vähendamiseks. ●

VÄLJARÄNDEST

Kui inimene käis koolis näiteks Pärnus, aga töötab Tallinnas, siis ta osaleb oma pensionärist õpetaja pensioni maksises. Kui ta töötab mujal Euroopas või maailmas, siis mitte.

ETTEVÕTJA **INDREK NEIVELT** (VIRUMAA TEATAJA)

EUROALAST

Maksejõuetud valitsused seisavad tänu maksejõuetutelt pankadelt saadud laenudele, pangad püsivad püsti aga üksnes tänu maksejõuetute valitsuste toetusele. **Hardo Pajula** (Postimees)

KAUBANDUSEST

Tänaseks on jaekaubanduse mahud jõudnud buumieelsele tasemele, moodustades 2007. aasta tasemest ca 90%. Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi teatest

VANA MÕTE

Uhkus tuleb enne allakäiku.

ITALIA VANAŠONA

FANTOOMSÕIDUKITE tõttu võib Eestile Brüsselist kaela sadada järjekordne menetlus

Automaks polegi nii paha

Mart Jesse

Eesti Liikluskindlustuse Fondi juhatuse esimees

Euroopa Komisjoni suvehaku soovitus Eestile automaksu kehtestamiseks kõlas kurtidele kõrvadele. Ettepanekuid maksusüsteemi muutmiseks – suurendage vara- ja kapitalimakse ning vähendage tööjõumakse – on teinud teisedki, kuid suuremat arutelu sellele tavaliselt järgnenud ei ole. Olemata kohese automaksu kehtestamise poolt, leian siiski, et seda tasuks põhjalikumalt kaaluda, kuivõrd peale rahaliste aspektide võiksid sellega kaasneda ka muud hüved.

On selge, et maksude peamine eesmärk on riigikassasse raha kogumine. Ühtlasi on maksudel ka oluline roll inimeste käitumise suunamisel. Ka Euroopa Komisjon lähtus oma soovitusel mitte põhimõttest, et „maksu peab võtma“, kust seda vähegi võtta saab”, vaid pidas silmas laiemat fooni.

Komisjon osutas, et Eesti uus autopark on üks Euroopa energiamahukamaid ja keskkonnamaksudes domineerivad kütuseaktsiisid on olnud tarbimisharjumuste muutmisel ebatõhusad. Komisjoni soovitusel järgi „transpordile

Keskkonnariskidest Maksupoliitika aitaks ära hoida teistes riikides tõrjutud sõidukite siiatoomise.

maksumeetmete [...] kehtestamine või nende karmistamine võiks aidata saavutada keskkonnaeesmärke, luues samal ajal ka võimaluse maksukoormuse täiendavaks nihutamiseks tööjõumaksudelt muudele maksudele”.

Siinkohal tasub meelde tuletada, et Eesti on üks vähe-seid riike, kus automaksu ei ole, ja üle poole Euroopa Liidu riikidest on praeguseks liikunud lihtsast sõidukite mak-

sustamisest (nt sõiduki mass, võimsus vms) edasi ja maksustavad neid ka lähtudes nende saastetasemest, et motiveerida inimesi soetama keskkonda vähem kahjustavaid sõidukeid. Mujal on mõistatud, et riigil on sõiduki CO2 emissiooniga seotud maksustamisega võimalik inimeste käitumist muuta, et vähendada ter- visele ohtlike sõidukite arvu liikluses ja katta maksu arvel nende kasutamisega seotud kulused, näiteks ravikulu. Asjakohane maksupoliitika aitaks ka meil selliseid riske majandada ja ära hoida teistest riikidest kõrvale tõrjutud sõidukite Eestisse toomine.

Trahv Brüsselist

Automaksu puudumise arvele võib veel panna üsna mitu probleemi. Näiteks võetakse Eestis sõidukid küll arvele ja sõidetakse nendega rõõmsalt ringi, kuid mured ilmnevad hiljem.

Kui auto avarii või loomuliku amortiseerumise tagajärjel taastamiskõlbmatuks muutub, jäetakse see Eestis tihti aianurka seisma. Kuivõrd automaksu ei ole, jäetakse sõiduk üldjuhul ka liiklusregistrisse arvele, kuivõrd puudub motivatsioon see arvelt maha võtta ja romulasse viia. Hiljem kaasneb sellega ka sõiduki osadena laialimüümine või -jagamine ning lõpuks ongi alles vaid hunnik plekki. Tasub märkida, et hinnanguliselt on liiklusregistris arvel u 90 000 sõidukit, mida pole teeliikluses ammu kasutatud ega hakatagi kasutama – suurt osa neist enam ei eksisteerigi.

Mainitud fantoomsõidukite tõttu võib Eestile Brüsselist kaela sadada järjekordne menetlus. Autod ei ole nimelt keskkonnoahtlikud üksnes liigeldes, vaid ka aia ääres roostetades, sest sealt satub loodusesse kemikaale (kütus, õlid, akuhape jms). Pealegi ei lähe materjal taaskasutusse ja keskkonnale langeb suurema toorainevajaduse kaudu lisakoormus.

Asja reguleerimiseks on vastu võetud EL-i romusõidukite direktiiv, mille järgi tohib auto registrist kustutada vaid juhul, kui see viiakse romulasse ja sealt saadakse vastu lammutustõend. Regulatsiooni eesmärk on vähendada keskkonnariski ning tagada varuosade ja tooraine maksimaalne taaskasutus.

Illustratsioon: Hillar Mets

Kuigi direktiiv on üle võetud ka Eestis, on siin üks probleem: nimelt järgitakse seda vaid väga vähesel määral. Autoomanikud ei ole regulatsioonist teadlikud ja suur osa kasutuskõlbmatuid autosid romulasse ei jõua. Kui omanik soovib hiljem sõidukit arvelt maha võtta, ei saa ta seda teha, sest tal pole ette näidata lammutustõendit. Seda ei saa ta aga seetõttu, et tal pole enam sõidukit, mida lammutusse viia. Niisiis surnud ring ja meie liiklusregistrist on saanud osaliselt surnud hingede register.

Autoomanik enese teadmata

Loodetavasti seda küll ei juhtu, kuid aastatega tekkinud probleemi tagajärg võib olla, et ühel ilusal päeval saabub Eesti riigi postkasti arve direktiivi rikkumise eest ja selle maksavad riigieelarve kaudu kinni ka need, kellel ei ole kunagi sõidukit olnudki. Probleemi olemasolust on ametnikud teadlikud juba aastaid, kuid puudu on poliitiline julgus lahendust otsida. Nii kurb kui see ka ei ole, ei aita ükski käsk ega keeld motivee-

rida autoomanikke rohkem kui automaks, mille maksmise vältimiseks korrastaks autoomanik liiklusregistri andmed juba esimesel võimalusel.

Samuti on Eesti tavapärase, et sõiduki müünud inimene jätab auto ümber registreerimata ja jääb lootma, et seda teeb ostja. Kui seda aga

Priiskamisest Komisjon osutas, et Eesti uus autopark on üks Euroopa energiamahukamaid.

ei tehta, võib müüjale kaasneda palju pahandusi, olgu siis tasumata parkimistrahvid, kiirruskaamerate nõuded või arusaamatused kindlustusandjatega. Eesti Liikluskindlustuse Fondi praktikas tuleb selliseid inimesi tihti ette. Kui sõiduki- ga põhjustatakse avarii, kahjustab see müüja kindlustus- ajalugu, või kui müüdnud sõiduk on jäänud kindlustamata, saab meeldetuletuse ja hiljem ka arve liiklusregistrijärgne

omanik. Kahjuks tuleb probleem tihti ilmsiks alles aastate pärast, kui müüjal pole enam meeles, kes sõiduki ostis, ja ta ei pruugi mäletada isegi seda, millal ta sõiduki täpselt müüs.

Tänuõnu, et ilma fondi meeldetuletuseta ei olekski sõiduki müüja oma omaniku- staatusest teada saanud, kuuleme me pea iga päev. Muijal Euroopas on sellised probleemid tundmatud, sest automaks sunnib inimesi riiklike registrite andmeid korras hoidma ja ka kasutuskõlbmatu sõiduki kohe arvelt maha võtma.

Nagu näha, ei piirdu automaksu mõju vaid autoomani- ke rahaliste kohustuste ja riigi tuludega, vaid sellega saab positiivselt mõjutada ka inimeste käitumist ja panna neid paremini täitma teisi seadusi. Kui automaksu kehtestamisega samal ajal vähendataks mõnda teist maksu ja muudatus tehtaks kaalutletult ja pike- mat perspektiivi silmas pidades, ei olekski see maks ehk nii paha? ●

Artikkel kajastab autori isiklikke seisukohti.

Autojuht maksab niigi

Aivar Riisalu
riigikogulane (Keskerakond)

●●Mina arvan, et automaks ei oleks praegusel hetkel Eestis õigustatud. Autoomanikud on niigi maksustatud, makstes kütuse eest aktsiisimaksu. Teine asi: Eestis on nii vähe elanikke, et meie ühistransport linnast väljas pole nii arenenud, et autot omamata lapse kooli ja ise tööle saaks. Kui me paneme veel automaksu ka juurde, siis maal olemise võimalus kaob ära. Me paneks need regioonid veel suurema surve alla. Pole ilmselt ka mõistlik arendada 1,3 miljoni elanikuga riigis kõikjal ühistransporti.

Mõnikord räägitakse ummikute vähendamisest. Tegelikult pole meil siin Eestis muu maailmaga võrreldes mingeid õigeid ummikuid. Ja kollekt- sionääride puhul – mul on kollektisioonis 80 masinat. Mis ma viin nad siis vanarauda või? Kellel sellest parem hakkab? ●

LUGEJA KIRI

Ratturid sõiduteele

●●Olen eluaegne autojuht-sõiduõpetaja ning juhtinud nii sõidu- ja veoautosid kui ka liinibusse. Nüüd olen pensionil ja kuna endal autot pole, siis sõidan palju jalgrattaga, seda ka tervise huvides.

Seega näen pilti erinevalt pooltelt. Toetan liiklus- jurist Indrek Sirgi arvamust, et jalgratturi koht pole kõnniteel (23.7, EPL). Mis pagana privilegeeritud seisus see jalgrattur siis on, et talle kuuluvad nii sõidu- kui ka kõnnitee? Sõitjale sõidutee – jalakäijale kõnnitee. Jalakäija on ju kõige kaitsetum, haavatavam liikle- ja. Jalgratturid oma kiiruse ja ettearvamatusena on kõnniteel tõsine probleem.

Pole mingit mõtet end igal juhul tihedasse linnaliiklusse sisse pressida, jäädes autodele ja bussidele jalgu. Linnas liiklemiseks on siiski parim, ohutum ühistransport. Tervisesporti rattaga tehtagu ääre- linnas ja linnast väljas. Linnas aga mõttetult riskida ja sega- da niigi ummistunud auto- ja bussiliiklust pole eriti arukas. Aga igal juhul – ratturid kõnniteedelt minema! ●

Roman-Mati Kalde, Nõmme

Narva ametnik: linn ei tea kunagi, millal Ivangorodis lüüsid avatakse

Õnnetus

**Suplevate laste päästja
sõnul tõusis veetase pärast
hüdrojaama lüüside
avamist väga kiiresti.**

**Margarita Kornõseva,
Merilin Kruuse** uudised@epL.ee

Möödunud laupäeval Narva jões uppunud 11-aastane tüdruk hukkus ilmselt seetõttu, et ootamatult avati hüdrojaama lüüsid.

Narva abilinnapea Aleksander Ljudvigi sõnul peeti möödunud laupäeval Ivangorodis linna päevi, mille puhul tehti lahti kohaliku hüdrojaama lüüsid, et tekkivat koske rahvale näidata. Ent lüüside avamine tõstis väga kiiresti veetaset ja tekitas tugevaid hoovuseid.

„Kui me pärast kella 13 sinna jõudsimme, siis panin tähele, et vett on väga vähe ja poid on väga lähedal,” rääkis tol päeval tütreaga Joaoru randa supleva läinud Oksana Sobol. „Joaorus on üks silla, mis ühendab jõge ja veehoidlat, kus me puhkame. Lastele oli silla juures vesi maksimaalselt põlvini. Oli näha, et vesi on ära läinud, sest liiv rannas oli umbes pooleteisekahe meetri ulatuses niiske.” Soboli sõnul tekkis kella kolme paiku silla alla jõuline veevool. „Nägin sellist asja esi-

mest korda elus, kuigi muidugi olen kuulnud, et lüüse avatakse. Vesi tuli nii kiirelt, et pidin mitu korda rätikud veepiirilt eemale tõmbama. Vesi muutus väga poriseks, kuid jäi meie kaldal suhteliselt rahulikuks. Aga teise kalda juures oli vool jõuline. Äkki nägin, et seal ujuvad väga kiiresti umbes kaheksa-aastane poiss ja tema järel umbes 11–12-aastane tüdruk. Tänu kiirele voolule jõudis tüdruk poisile järele ja nad vajusid koos hetkeks vee alla.” Enda sõnul tundis Sobol, et midagi on valesti, käskis tütrele rahulikult istuda, haaras esimese kätte juhtunud täispuhutava rõnga ja tormas vette. Siis kuulis ta vastu

salt seisan paigal. Teiselt kaldalt päästa oli palju lihtsam, sest vahemaa poisini oli lühem. Sealtpoolt tormas appi mees. Ta jõudis esimesena. Karjusin talle, et haaraku laps.” Nad said poisile rõnga ümber ja mees ujus temaga tagasi vastaskaldale.

Läbi rääkida riikide tasandil

Veerand tunni pärast jõudis randa tuletõrjeauto, seejärel kiirabi. Kui politsei jõudis päästetud poissi ja tüdrukut küsitlema, selgus, et venna ja õe sõbranna oli uppunud, ent keegi segaduses täiskasvanutest polnud seda tähele pannud. Vetelpäästjad Sobol enda sõnul sel päeval Joaorus ei näinud.

Tuukrid leidsid uppunu umbes nelja tunni pärast, pisut pärast kella seitset öhtul.

„Ivangorodi hüdroelektrijaam on riigitegevõtte ega kuulu Ivangorodi linna omandusse. Läbirääkimised Venemaaga veelaskmise kohta tuleks korraldada riikide tasemel,” märkis Narva arhitektuuri- ja linnaplaneerimis-

ameti vanemspetsialist Dmitri Koroljov. „Ameti andmetel toimuvad veelaskmised regulaarselt, mitu korda aastas, alates hüdroelektrijaama chitusest 1954. aastal. See õnnetus on

**Laste sõber oli uppunud,
ent segaduses täiskasvanud
polnud seda märganud.**

ujuva tüdruku karjet: „Appi! Mu vennake upub seal!” „Inimesed räägivad, et kui Ivangorodis toimub veelaskmine, siis selles kohas tekib keeris. Ilmselt sinna poissi just tõmbaski,” kirjeldas Sobol.

Tema hinnangul oli kaldalt uppujani umbes 50 meetrit. „Kuigi tegelesin kunagi ujumisega, siis see polnud kerge – eriti tagasiteel. Tundus, et liht-

esimene, mis on võib-olla seotud veelaskmisega. Otsust, kui tihti ja mis ulatuses vett lastakse, ei ole Narvaga kooskõlastatud.”

Selliste õnnetuste vältimiseks saadab Narva linn Ljudvigi sõnul kindlasti Ivangorodi linnavõimudele kirja, et edaspidi teavitataks plaanipärasest lüüside avamisest Narva linna vastavat ametnikku või teenistust. Samuti peaks tema sõnul olema viis, kuidas teavitada lüüside avamisest hädaolukorras. Selleks sobiks kas või sireen, nentis Ljudvig. Kuna rannas on vetelpäästjad, siis kuuleksid seda ka nemad ja saaksid vastavalt tegutseda.

Teavitussüsteemi vajalikkuses on Ljudvig veendunud ka juhul, kui ekspertiis peaks kinditama, et laupäeval ei põhjustanud lapse uppumist lüüside avamine. ●

-1- Lüüside avamine tekitab kohalike sõnul ohtlikke veekeeriseid. -2- Uppunud tüdruku mälestuspaik Fotod: Sergei Stepanov

Pärnu linn vabandas segamini keeratud bussiliikluse pärast

Ühistransport

**Kuigi lähipäevil on
lootust uued peatused
paika saada, valitses
nädalavahetusel kaos.**

Lauri Tankler
lauri.tankler@epL.ee

Ümbertõstetud bussipeatused, harjumatu bussinumbrid, numbrite ja graafikuteta peatusemärgid – kui Pärnu linna elanikud olid möödunud laupäeval üles ärganud, pidid nad hakkama orienteeruma täiesti uues bussiliikluses. Pool aastat kavandatud, läbi räägitud ja analüüsitud ühistranspordimuudatuse teavitustöö jäi poolikuks, tunnistas abilinnapea Romek Kosenkranus ja avaldas kohalikus ajalehes erakordse pealkirjaga artikli:

„Palun linnavalitsuse nimel bussisõitjatel vabandust.”

Pärnu bussiliikluse reform tähendab näiteks seda, et üks kasutatavamaid ja linlastele tuttavama graafikuga busse number 7 ei sõida enam sama liini ega tavapärastel aegadel. Nüüd on 7. ja 1. liini asemel käigus 14 ja muudetud on ka sihtkohti.

Üks jõulisemaid muudatusi oli Pärnu kesklinnas Endla teatri juures asuva bussipeatuse ümbertõstmine n-õ nurga taha, kus peatuvatel bussidel peaks rohkem ruumi olema. Peatust ei tõstetud ainult ümber, vaid tekitati sinna pikem, kolme bussipeatusega koht, et oleks ruumi näha busside numbraid. See-eest ei jõutud uude bussipeatusse laupäeva hommikuks välja panna ühtegi bussinumbri teadete-

Endla teatri juures olev bussipeatus viidi n-õ nurga taha, Vee tänavale. Foto: Imbi Viikberg

KOMMENTAAR

Miks süsteemi muudeti?

Romek Kosenkranus

Pärnu abilinnapea

Juba aastaid on bussiliine vähe- maks võetud ja aasta tagasi oli selge, et kerkinud hindade juures ei saa sellist bussigraafikut ilal tagasi, nagu oli kümne aasta eest. Saaks tagasi siis, kui piletihinna tõsta, aga Pärnu elanik ei ole selleks valmis. Nii et raha oli üha vähem ja bussid hakkasid vahelt ära jääma. Mõned sõitsid paar korda päevas ja mõnest linnaosast saigi korra tunnis linna sõita.

Seetõttu tellisime uuringu, kuidas sama hulga liinilomeetrite juures liiklus paremini liikuma panna, nii et bussid sõidaksid hommi- kust õhtuni 20-minutiliste vahedega. Osas peatustes küll tihedamalt, mõnes harvemalt – et tekiks mingi kindel kord ja struktuur. Kui nüüd on vaja muudatusi, siis saab palju lihtsamini busse liinidele juurde panna.

tahvli, millises kolmest peatusest vajalik buss peatub. Samuti puudus info ümberkorralduste kohta vanas peatuses, kus veel pühapäeval nähti inimesi busse ootamas.

Trükised kohale ei jõudnud

Bussipeatuse ümbertõstmisega ei ole rahul ka elanikud, kelle aknad nüüd bussipeatuse poole vaatavad. „Kõikvõimalikud liinid on siit veel läbi käima pandud,” kurtis majaelanik Anneli, kes tunneb muret müra pärast.

Kosenkranuse sõnul on tegelikult bussiliikluse ümberkorraldust kavandatud juba pikemat aega ning kohaliku elanikud ja meedia on lausa kiitnud selle korraldamise demokraatlikkust. Linn aga ei saanud tema sõnul teavitamisega hakkama. „Trükised pidid minema postkastidesse kolmapäeval, kuid jõudsid kohale alles laupäeval,” ütles ta, viidates volitamisprobleemile. Samuti ei jõudnud Saksaamaalt kohale infotahvlid. „Halbade asjade kokkusattumine,” nentis Kosenkranus. ●

Noored hindavad endiselt nn pehmeid erialasid

Populaarsemad erialad suuremates ülikoolides

ALVDUSTE ARVU JÄRGI, MIS TÄNAVU ÕPPEKAVALE BAKALAUREUSEÕPPES ESITATI

Tartu ülikool

kokku 11 578 avaldust

KOHT	POPULAARSEMAD ERIALAD	AVALDUSTE ARV
1.	Õigusteadus	832
2.	Arstiteadus	642
3.	Majandusteadus	522
4.	Informaatika	453
5.	Inglise keel ja kirjandus	436
6.	Psühholoogia	341
7.	Füsioteraapia	331

Tallinna ülikool

kokku 9304 avaldust

KOHT	POPULAARSEMAD ERIALAD	AVALDUSTE ARV
1.	Riigiteadused	701
2.	Õigusteadus	602
3.	Kehakultuur	328
4.	Inglise keel ja kultuur	283
5.	Infoteadus	258
6.	Ajakirjandus	245
7.	Informaatika	243

Tallinna tehnikaülikool

kokku 9920 avaldust

KOHT	POPULAARSEMAD ERIALAD	AVALDUSTE ARV
1.	Ärindus	562
2.	Informaatika	525
3.	Avaliku sektori majandus	400
4.	Äriinfotehnoloogia	355
5.	Arvutisüsteemid	349
6.	Ärerahandus ja majandusarvestus	338
7.	Avalik haldus	316

Eesti maaülikool

kokku 4548 avaldust

KOHT	POPULAARSEMAD ERIALAD	AVALDUSTE ARV
1.	Ökonoomika ja ettevõtlus	699
2.	Maastikukaitse ja -hooldus	250
3.	Loodusvarade kasutamine ja kaitse	247
4.	Toiduainete tehnoloogia	235
5.	Põllumajandussaaduste tootmine ja turustamine	223
6.	Metsatööstus	198
7.	Metsamajandus	197

Kõrgharidus

Vastuvõtuspetsialistide sõnul ei toonud ülikoolide sisseastumistaotlused tänavu suuri üllatusi.

Signe Ivask
signe.ivask@epL.ee

Tänavu saabus Tartu ülikooli ligi 12 000 sisseastumistaotlust. Reaalselt asub õppespetsialist Kaja Karo andmeil õppima pisut üle kolme tuhande noore. Kõige rohkem avaldusi esitati bakalaureuseõppes õigusteaduse, arstiteaduse ja majandusteaduse õppekavale. Populaarseim teaduskond oli aga sotsiaal- ja haridusteaduskond, kuhu kogunes üle 2000 avalduse, järgnes filosoofiateaduskond 1971 avaldusega.

Tartu ülikoolis psühholoogia eriala valinud Annika Kask teadis algusest peale, et tahab seda õppida, ja muu ei tulnud mõttessegi. Põhjus oli lihtne: kuigi keskkooli ajal tundusid reaallained põnevad, tahab Kask kõrgemal tasemel just humanitaaraineid õppida. „Psühholoogia on niivõrd uus teadus ja seal on palju arenemisvõimalusi. On nii palju, mida inimeste kohta veel ei tea- ta,” selgitas ta erialavalikut.

Ülikoolis kirjandust ja kultuuriteadusi õppima hakkav Juuli Puusepp valis samuti eriala selle järgi, mis on talle kõige südamelelähedasem. „Mulle meeldib lugeda, meeldib kul-

tuur ja teater – ehk siis midagi paremat ei olekski osanud enda jaoks leida,” ütles Puusepp. Ta arvab, et väljaspool filosoofiateaduskonda ei oleks ta osanud leida midagi, mis talle praegu huvi pakuks.

Riigi- ja õigusteadus

Nn pehmete erialade populaarsus torkas silma ka Tallinna ülikoolis, kus kõige suurem tung oli riigiteaduste, õigusteaduse, kehakultuuri ja ajakirjanduse õppekavale. Statistika- kast on näha, et populaarseim valdkond on sealgi sotsiaalteadused, kuhu saabus 2612 taotlust. Teisel kohal on humanitaarvaldkond 1889 taotlusega.

Tallinna tehnikaülikooli vastuvõtupeaspetsialisti Kirs- ti Naaberi sõnul oli mõni aeg tagasi pilt vaat et üleliia roo- siline: informaatika, keemia ja keskkonnakaitse tehnoloogia, ärinduse, rakenduskeemia ja biotehnoloogia erialasid ähvar-

das ületäitumine. Olukord on aga aja möödudes stabiliseerunud. „Hetkeseisuga pole- gi midagi enam ületäitunud, sest on olnud palju äraütlejaid,” lausus Naaber. See on tema sõnul tavaline, sest kan- dideeritakse ju mitmele poole. Tallinna tehnikakõrgkooli vastuvõtuspetsialist Tiit Ravis rääkis, et päevaõppes oli neil

Mõnevõrra üllatuslikult oli tänavu populaarne ka politseiteenistuse eriala.

kõigile 11 õppekavale tihe konkurss. „Nagu traditsiooniks on saanud, siis transpordi ja logis- tika erialale oli palju kandidee- rijaid: 21 avaldust ühele õppe- kohale,” nimetas ta. Popimad erialad olid veel rakendusarhi- tektuur ning rõivaste tehniline disain ja tehnoloogia.

Tallinna tervishoiu kõrgkooli vastuvõtuspetsialist Inna Sem- jonova tõi vahetult õppet tehes esile, et tänavuste sisseas- tumiste puhul on eriline ainult see, et ämmaemanda õppeka- vale tuli korraldada pikenda- tud vastuvõtt. „Põhivastuvõtul ei saanud rühma lihtsalt täis,” selgitas ta. Kõige rohkem aval- dusi sai kool õendust õppida soovijatel.

Sisekaitseaka- deemias on endiselt kõige populaarsem maksunduse ja tol- li eriala. „Tänavu oli konkurss nendele õppekohtadele ligi 28 inimest ühele kohale,” lau- sus õppeosakonna juhataja Tiina Karu. Mõnevõrra ülla- tuslikult oli tänavu populaar- ne ka politseiteenistuse eriala, kuhu saabus 401 avaldust. Kõi- ge vähem kandideerijaid oli piirivalvuri ja vanglaametni- ku erialale. ●

Verekeskused kannatavad suvise põua all

Doonorid

Esmapäeval tundub, et võrrel- des Tartuga on Tallinna vere- keskuse varud küllaltki heas seisus. Sellegipoolest hindab Tallinna verekeskuse juhataja Riin Kullaste, et päris rahul ei saa kunagi olla. „Väljasõitjad tahavad ka puhata ja siis ole- megi teinud nii, et suvel puhka- vad nad kõik koos,” rääkis ta. Doonoritelkide ja väljasõitu- de puudumine jätab aga pitse- ri verevarudele, mis selle tõttu tasapisi kahanema hakkavad.

Tartu verekeskuse direk- tor Helve König nentis, et ka Tartu väljasõitjad on puhku- sel. Olukorra muudab seal raskemaks seegi, et suurimad vereploovutajad – tudengid – on suveks lahkunud. Praegu- seks on verevarud juba katast- roofiliselt vähenenud – piisa- valt on ainult AB-grupi verd, kõigi ülejäänud veregruppide doonorid on palavalt oodatud. Enne kui olukord väga tõsiseks läheb, tuleb verekes-

Täna Delfis: kui raske on Eesti mahepõllu- meestel Eesti poekettidesse end murda?

kuse juhtide meelest ohtlikke perioode ennetada. Niipea kui varude vähenemist märgatak- se, saadetakse püsidoonorite- le e-kiri. Tallinna verekeskuse juhataja Riin Kullaste lisas, et teatud perioodidel prognoosi- vad nad veretarbimist ka ette. Näiteks suvel on õnnetuste arv tavaliselt pisut suurem, mistõttu tuleb arvestada ka suurema verevajadusega.

Doonorid ei peaks aga ummisjalu appi tõttama, vaid esmalt uurima, millist vere- gruppi on vaja. „Kuna ane- tatud veri on kõlblik umbes 35 päeva, siis ei tahaks pärast ülejäänud verd ära ka visata,” ütles Kullaste. ● **Signe Ivask**

POLARIS

ENIMMÜÜDUD MAAILMAS!

Saadaval ka tänavasõidu ja EU-traktori klassis

SPORTSMAN 500 HO FOREST 4X4

ERIPAKKUMINE 6 990.- + TASUTA HAAGIS

Tartus:
Motohoov OÜ, Puiestee 2F
tel 551 4334
www.motohoov.ee

Pärnus:
Reiu Puhkekeskus OÜ, Lao 10-3
tel 502 8005
www.motoexpress24.com

Tallinnas:
Bike&Boat World, Miiduranna tee 46, Viimsi
tel 605 4477
www.boatworld.ee

Pakkumine kehtib kuni 31.08.2012.
www.polaris.ee

SISSEASTUMISAVALDUSTE ARV EESTI KÕRGKOOLES

11 578 Tartu ülikool
9920 Tallinna tehnikaülikool
9304 Tallinna ülikool
4548 Eesti maaülikool
2786 Tallinna tehnikakõrgkool
2582 Tartu tervishoiu kõrgkool
2252 Tallinna tervishoiu kõrgkool
1940 Tallinna majanduskool

1825 Tallinna pedagoogiline seminar
951 Eesti mereakadeemia
948 sisekaitseakadeemia
858 Eesti infotehnoloogia kolledž
839 Lääne-Viru rakenduskõrgkool
605 Eesti ettevõtlus- kõrgkool Mainor
535 Narva kutseõppekeskus

426 Euroakadeemia
308 Eesti lennuakadeemia
285 Estonian Business School
313 Rääpina aianduskool
159 kaitseväge ühendatud õppeasutused
84 Eesti-Ameerika äriakadeemia

Allikas: sisseastumise infosüsteem SAIS

POOL INDIAT JÄI EILE ELEKTRITA

Kui üleile teatati, et üle 300 miljoni inimese Põhja-Indias, sealhulgas pealinnas New Delhis jäi ilma elektrita, siis eilseks oli vooluta lausa pool riiki ehk ligi 600 miljonit inimese.

mest. Kaks elektrivõrku langes rivist välja üleile, kolmas eile. Riigi idaosas teatati ka sadadest kaevuritest, kes jäid maa alla lõksu. Raudteel jäi seisma enam kui 350 rongi. **BBC**

VEIDER METSAVARGUS

Vene korruptsioonikriitikule Aleksei Navalnõile (pildil) esitati eile süüdistus, et ta on metsaettevõttele Kirovles põhjustanud 220 miljoni rubla kahju, ja keelati tal riigist lahkuda. **Newsru.com**

USA SAATKONNA AUTO ALLA UNUSTATI LIBAPOMM

Norra politsei evakueeris eile suure ala Oslo kesklinnas rahvusteatri ja kuningalossi ümbruskonnas, sest USA saatkonna juures olnud auto alt avastati kahtlane ese. Kogu ühistrans-

port, mis piirkonda läbib, pandi seisma. Hiljem selgus, et saatkonna auto küljest oli unustatud ära võtta turvameeste õppustel kasutatud pommimulaaž. **Verdens Gang**

Kas olümpia on selle korraldajale rahalehm või põhjatu mutiauk?

Kulud-tulud

Briti valitsus loodab olümpiast majanduse käivitajat, kuid täielikult sellele panustada ei tasu.

Kaivo Kopli

kaivo.kopli@ep.lee

Pole kahtlust, et olümpia tõmbab nii korraldajalinnale kui ka -maale tähelepanu nii paaril sporti täis nädalal kui ka kogu ettevalmistusajal ja ilmselt veel hiljemgi. Pole ka kahtlust, et olümpia on meeletult kallid, kuid kuivõrd sellest tulu tõuseb, on raske välja arvutada.

Olgu näiteks toodud mõned viimasel ajal meedias ilmunud pealkirjad, mis Londoni olümpia tulukust või kulukust puudutavad: „Olümpia annab Briti majandusele 16,5 miljardi naelase tõuke“, „Cameron: olümpia kannustab majandust 13 miljardi naelaga“, „Reutersi küsitlus: Britannia ei saa olümpiast suurt hoogu tiibadesse“, „Briti maksumaksja on olümpia suurim kaotaja“.

Tõepoolest, Londoni olümpiale kulub maksumaksja rahakotist 9,3 miljardit naela (11,9 miljardit eurot), mida on neli korda rohkem kui algul kavandati. Samal ajal riigi majandus ei kasva ja elatakse võlgu, millest pääsemiseks on rakendatud mitmeid säästumeetmeid. Nagu märkis ajaleht Observer, vajab Suurbritannia vahet medalitest rohkemgi olümpia panust majandusse.

OM pole majanduspoliitika

Selle nimel valitsus ka tegutses, lootes sama ajalehe teatel, et spordispektaakel annab majandusele kolme miljardi naela (nagu näha, veel üks eelnevaist erinev arv) suuruse tõuke, millest kaks kolmandikku

Sotši olümpiaks rajatav Bolšoi jäähall ja olümpiaküla – vähemalt ehitustööd peaksid majandust soodustama.

Foto: RIA Novosti / Scanpix

tuleks suurenenud turismist ja ülejäänud välisinvesteeringutest.

Avapidustuste eelõhtul rullis peaminister David Cameron selle kindlustamiseks lahti vaiba investeerimiskonverentsil, mida nimetati kogu Briti

Eric Schmidt Google'ist ja John Chambers Ciscost. Sellest ei pruugi aga kasu olla, sest nagu Schmidt otsekohele märkis, liiguvad suurfirmad lihtsalt sinna, kus on kasv.

Ka Michael Saunders Citigroupi kuuluvast analüüsikeskusest CIRA märkis: „Meie hinnangul lahutab olümpia tõenäoliselt väga kiiresti hästi meelt, aga olümpiamängud ei ole majanduspoliitika.“

Temaga samal arvamusel paistab olevat USA Michigani ülikooli professor, spordiökonomikale pühendunud

Stefan Szymanski, kelle sõnul toetavad akadeemilised uurinud üsna kindlalt järeldust, et suurte spordivõitluste korraldamise majanduslik kasu on üsna tähtsusetu, kuigi need võivad mõjuda fantastiliselt meeleolule. „Kui te ütlete, et korraldajate peo, siis tore on. Aga kui te ütlete mulle, et peate maha peo ja saate ühtlasi rikkaks, siis ma teid ei usu,“ seletas Szymanski.

Mõju kaob kiiresti

Aastail 1964–2008 peetud kümne olümpia uurimisele tuginedes ütles Saunders, et kuigi mängude eel paistab kasvutrend suurenevad, hakkab efekt kaduma juba enne

mängude algust ja nõrgeneb seejärel veelgi. See on seletatav sellega, et olümpiast saadav positiivne panus, nagu näiteks ehitusfaasis loodud töökohad, kaob juba enne avatseremoniat. Kui aga püütakse välja arvestada, kui suure lisapanuse andsid välismaised pealtvaatajad, siis jäetakse sageli arvestamata, kui paljud neist oleksid niikuinii linna külastanud.

Reitinguagentuur Moody's on samuti skeptiline, teatades, et olümpia ei anna tõenäoliselt Suurbritanniale olulist makromajanduslikku tõuget – infrastruktuuriobjektide mõju on juba möödas ja turismi panus ei kujune märgatavaks. ●

Kui te ütlete mulle, et peate maha peo ja saate ühtlasi rikkaks, siis ma teid ei usu.

ajaloo suurimaks. Kohal olid IMF-i juht Christine Lagarde ja Euroopa peakeskpankur Mario Draghi, aga ka äri- ja riikide raskekahurvägi, nagu

Romney rääkis Jeruusalemmas juutide kultuurilisest üleolekust

Presidendikandidaat

USA vabariiklaste presidendikandidaati Mitt Romneyt süüdistatakse rassismis, kuna ta olevat rääkinud Iisraelis juutidest rahaannetajatele, et palestiinlaste väikest sissetulekut Iisraellastega võrreldes võib seletada kultuuriga.

Kõneldes Jeruusalemmas

umbes 40 annetajale, ütles Romney, et ta on mõelnud, kuidas on Iisrael saavutanud suurema majandusliku õitsengu kui tema naabrid, vahendas BBC. Ta viitas raamatule pealkirjaga „Riikide rikkus ja vaesus“, mille autor on David Landes ja mis uurib, kuidas mõned ühiskonnad muutuvad jõukamaks kui nende naabrid. Rom-

ney sõnul oli ta seda raamatut lugedes jõudnud järeldusele, et kui midagi saab õppida maailma majandusajaloost, siis on see järgmine: kõik määrab kultuur.

Palestiina vastas kiiresti

Palestiina omavalitsuse presidendid Mahmoud Abbasi abi Saeb Erekat reageeris Romney

sõnavõtule kiiresti. „See on rassistlik avaldus ja see mees ei saa aru, et Palestiina majandus ei suuda oma potentsiaali saavutada, sest seal on Iisraeli okupatsioon,“ ütles Erekat.

„Mulle tundub, et sellel mehel pole informatsiooni, teadmisi, visiooni ega arusaamist selle regiooni ja sealse inimeste kohta,“ lisas ta. „Samuti puuduvad tal teadmised Iisraellaste eneste kohta. Ma pole kuulnud ühtki Iisraeli ametnikku rääkimas kultuurilisest üleolekust.“ ●

Lauri Laugen

TAGASIVAADE

Montreali äpardus ja Los Angelese edu tõid muutuse

Olümpiamängude majandusliku mõju uuringutega ei tegeletud eriti enne 1976. aasta Montreali mängu, kus selgus, et linn jäi 1,2 miljardi dollariga miinusesse. Summa oli tolle aja kohta nii suur, et selle tasumiseks kehtestati tubakatoodetele mitmekümneks aastaks lisamaks.

Kui Montreali mängu peetakse üldiselt näiteks, mida järgida ei tohiks, siis juba ülejäägimised mängud 1984. aastal Los Angeleses kujunesid kasumlikeks. Kuna kohalikud elanikud otsustasid, et maksumaksja raha ei tohi olümpiale kulutada, sai Los Angelese mängudest esimene enam-vähem täielikult erarahastatud olümpia. Ühtlasi tähendas see küll sponsoritehinguid ja olümpia kommertsialiseerumist.

Sealtsaadik on suveolümpiamängude auditifirma PriceWaterhouseCoopers andmeil toonud raha sisse või jäänud tasakaalu. Sõul 1988 jäi plussi 556 miljoniga, Barcelona 1992 vedas end napilt kasumisse kolme miljoni dollariga ning Atlanta 1996 ja Sydney 2000 ei teeninud tulu, kuid ei jäänud ka miinusesse (teistel andmetel olid mõlemad lõpuks plussis).

PWC on arvestanud välja ka olümpia mõju SKT-le. Barcelona kasvatas piirkonna SKT-d 0,03, Los Angeles 0,47, Atlanta 2,41 ja Sydney 2,78 protsenti ning Sõuli olümpia riigi SKT-d 1,4 protsenti.

Maa on alati hinnas!
www.maakoht.ee

OSTAME

MÜÜME

Põllumaa - tel 5669 9836
Metsamaa - tel 504 5689
Maakohad - tel 527 9206
maakoht@maakoht.ee

KÕIGE ROHKEM VÄHENES TÖÖTUS EESTIS

2011. aasta I kvartalis oli töötuse tase Eestis 13,6%, 2012. aasta I kvartalis aga 10,9%. See oli kõige suurem töötuse taseme aastane langus Euroopa Liidu liikmesriikides. Samas edetabelis

lis järgnesid Eestike meie lõunanaabrid: Lätis vähenes töötus aastaga 17,1 protsendilt 15,3 protsendile ja Leedus 15,4 protsendilt 13,7-le, teatas Eurostat. **ERR**

TEREL ON HIIGELVÕLG

AS-i Tere maksuvõlg ulatub maksu- ja tolliameti andmeil 853 031 euroni, mille tasumise lõpptähtaeg on 6. detsember. Eelmise aasta tulemusi pole ettevõtte veel avaldanud. **Delfi**

LHV PANK JÄI MIINUSESSE

0,9 miljonit eurot kujunes LHV Panga selle aasta esimese poolaasta kahjumiks. LHV Pank teenis esimesel poolaastal 2,8 miljonit eurot puhast intressitulu ja 1,3 miljonit eurot

puhast teenustasutulu ning sai 0,2 miljonit eurot finantstulu. Panga juhi Erki Kilu sõnul vastasid tulemused ootustele. Esimese kvartali oli pank lõpetanud nulltulemusega. **EPL**

Ardo Hansson: Euroopa keskpangad võlakirjade ostuga kriisi leevendada ei saa

Euroala kriis

Euroopa Keskpank otsustab homme, kas osta võlakirju, langetada intressi või trükkida raha juurde.

Villu Zirnask
villu.zirnask@epl.ee

Euroopa Keskpanga presidendid Mario Draghi möödunud nädala sõnavõtt Londoni investeerimiskonverentsil on vallandanud jutud, et keskpank kavandab euro päästmiseks uut võlakirjade ostmise programmi ja kaalub isegi otsest rahatrükkimist või vähemalt langetab taas baasintressi.

„Euroopa Keskpanga nõukogu istungi päevakava ei ole avalik – ei ole kunagi olnud,” ei kinnita Eesti Panga president Ardo Hansson kuulduki ega lükka neid ka ümber. Samuti ei luba EKP reeglil tal vahetult enne nõukogu istungit kommenteerida küsi-

must, kas keskpank peaks kriisi lahendamiseks astuma otsustavamaid samme, kui seni on tehtud.

Küll asetab Hansson end selge sõnaga sellesse leeri, kes on veendunud, et Euroopa Keskpangal ei ole mandaati hädas olevaid valitsusi otseselt rahastada. „Vastavalt EL-i toimimise lepingule on Euroopa Keskpangal ja liikmesriikide keskpankadel keelatud valitsuse otsene rahastamine,” ütles Hansson.

Ka Andres Tupits, Estonian Business Schooli dotsent, kes aastail 2003–2010 töötas Euroopa Keskpanga õigusnõunikuna, ei usu, et Euroopa Keskpank muutub euroala valitsustele viimase võimaluse laenuandjaks, nagu lennukamad oletused visandavad. „Esiteks keelavad sellise tegevuse Euroopa Liidu aluslepingud ning teiseks on euroala valitsustele viimase võimaluse laenuandja roll juba omistatud

EFSS-ile ja ESM-ile ning kuhugi pole kadunud IMF. Kui lisaks neile võtaks sellise rolli endale Euroopa Keskpank, siis ei oleks tal enam võimalik säilitada hindade stabiilsust, mis on aga Euroopa Keskpanga esmane eesmärk,” selgitas Tupits.

Järelevalve ei toimi

Tupits ütles, et Draghi sõnavõtt noppisid paljud kommentaatorid üles ainult riigivõlakirjade ostu teema, kuid jätsid tähelepanuta muud selgitused. Tupits peab olulisemaks Draghi kriitikat mittetoimiva pankadevahelise rahaturu ja rahvuslike pangajärelevete tegevuse kohta.

„Draghi esinemisest võib välja lugeda taotlust kasutada keskpangas ellu kutsutavat krediitdiastutuste järelevalve funktsiooni piiriülese rahaturu aktiveerimiseks ning innustada panku üksteisele laenama olukorras, kus Euroopa Keskpank oma tegevusega hoiab

Euroopa Keskpanga president Mario Draghi on euro päästmiseks oma renomee kaalule pannud ja see lubab oodata senisest otsustavamaid samme.

Foto: Reuters/Scanpix

laenamise tagatiseks kasutatavate võlakirjade turu stabiilsena,” ütles Tupits.

Osa kommentaatoreid arvab, et Draghi sõnavõtt oli bluff, rahustamaks finantsturge 12. septembrini, mil Sak-

sa konstitutsioonikohus teeb otsuse Euroopa Stabiilsusmehhanismi (ESM) õiguspärasuse kohta. Kui konstitutsioonikohus peab ESM-i lubatavaks, võiksid keskpankurid kergemalt hingata, sest euroala valit-

suste viimase võimaluse laenuandja roll jääks ESM-i kanda.

Saksa ajakiri Der Spiegel kirjutab, et Draghi remark, millest võis välja lugeda, nagu oleks Euroopa Keskpank valmis hakama otse ostma euroala valitsuste võlakirju, ei tugine ühelegi otsusele ja „isegi Euroopa Keskpanga nõukogu liikmed möönisid, et nad ei ole sellistest plaanidest midagi kuulnud”.

Der Spiegel lisab, et paljud Euroopa keskpangad – Saksa-maa, Hollandi, Belgia ja Soome oma – on viimastel kuudel väga selgelt väljendanud oma vastuseisu uutele võlakirjaostudele. „See on Draghi päästeidee traagiline külg: mis on mõeldud rahaliidu koos hoidmiseks, võib seda tegelikult veelgi enam lõhestada.”

Eelmisel EKP nõukogu istungil, mis toimus 5. juulil, otsustasid euroala keskpankurid langetada euro baasintressi 1,00 protsendilt 0,75 protsendini. ●

Meeletu RAHASADU UUNOS

Loe lisaks www.uuno.ee

KUULA RAADIOT JA VÕIDA RAHA ARGIHOMMIKUTI 8:35

RAADIO **uuno**
www.uuno.ee

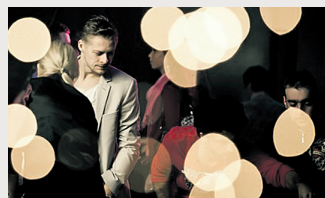
RAHVUSMEESKOOR ERIKÜLALISENA ITAALIAS

Täna 5. augustini viibib Eesti rahvusmeeskoor erikülasena Torinos peetaval festivalil Europa Cantat. Viie päevaga antakse neli kontserti RAM-i peadirigendi Mikk Üleoja juhatusel ja osa-

letakse Veljo Tormise töötoas. Euroopa koorimuusika suurfoorum Europa Cantat toimub üle kolme aasta, seda organiseerib Euroopa kooriühing koos kohalike partneritega. **EPL**

EESTI FILM KANADAS

Ain Mäeotsa uus mängufilm „Deemonid” valiti Montreali filmifestivali programmi „Focus on World Cinema”. Montreali filmifestival toimub Kanadas 23. augustist 3. septembrini. **EPL**

SOOME-UGRI BLUUSI FESTIVAL TOOMPEAL

Täna algab Tallinnas Toompeal Luscher & Matieseni terrassil neli päeva kestev soome-ugri bluusi festival Ugriblues. Kui geograafiliselt on esinejate valik kitsas, siis žanriliselt on

kaetud bluusimaastik folgist ja swingist pungiini. Festivali peaesinejaks on Soome alternatiivbluusi lipulaev Black River Bluesman & Bad Mood Hudson. **EPL**

Indrek Hargla loodud Süvahavvast kaevub Eesti tume minevik

Põnevusdraama

Amblas võetakse üles uut teleseriaali, mis ristab Eesti väikeküla eluolu õuduse ja ulmeka.

Mari Peegel

mari.peegel@epl.ee

Uue seriaali pealkirjaks saab „Süvahavva”. Alguses oli see mõeldud tööpealkirjana, kuid kuna tegijad sellega ära harjusid, siis nii ka jääb, rääkis Ivo Uukkivi, kes on Ken Saani kõrval sarja üks produtsente.

Millal sarjadega „Kalevipojad” ja „Alpimaja” endale nime teinud filmistuudios Kalevipojad valmiv seriaal Kanal 2 eetrisse jõuab, pole veel täpselt selgunud: telekanali juhi Olle Mirmesõnul on sügishooaja programmi kokkupanek alles pooleli.

Sarja stsenarist on üks kõvema nimesid tänapäeva eesti levikirjanduses – Indrek Hargla, kes kummutab sahinad, nagu tuleks tema käe alt puhas õuduseriaal: „Ega sa teleseriaalis ei tee 12 osa ainult õudust või müsteeriumit. Seal on päris palju tavalise maakoha igapäevaelu ja sotsiaalsete probleemide peegeldusi. Põhilised on ikka tegelased, nende lood ja omavahelised suhted.” Kui Hargla peaks panema oma tööle žanrimääratluse, oleks see üleloomulike sügemetega põnevusdraama.

Loo keskmes on perekond, kes kolib linnast Lõuna-Eesti väikekülla fiktiivses Vär-

Eeldatavalt sügisel eetrisse jõudvas teleseriaalis täidavad peaosi pereisa Aarne Mägi ja pereema Katariina Unt.

Kaader seriaalist

va vallas, kus nad on saanud sugulaselt päranduseks maja. Sissekolinuna hakkavad nad avastama majaga seotud kummalisi seiku ja mõistavad õige

Hargla loo paneb filmikeelde „Tulnuka” autorina tuntud Rasmus Merivoo.

pea, et on saanud päranduseks rohkem kui maja. Asja lähemalt uurima hakates põrkavad nad aga vaikimise barjäärile.

Hargla sõnul on lugu moodsalt mitmekihiline ja seda ka ajateljel. „Mida oli väga põnev kirjutada, aga on raske filmida, on tagasivaated eri ajastutesse. Meil on seal 1970-ndaid, 1960-ndaid, 1940-ndaid ja siis rida *flashback*-e veel varasemasse aega.”

Hargla loo paneb filmikeelde noorema põlve režissöör Rasmus Merivoo, kes on tuntud lühifilmi „Tulnukas” ja absurdikomöödia „Buratino” autorina.

„Rasmus on väga põhjalik ja huvitav lavastaja. Tema lähemismisnurk „Süvahavvas” on realistlik, nagu see elu meil on – piisavalt naljakas, piisavalt piinlik ja parajalt maagiline,” rääkis Uukkivi, kellel on hea meel, et nad just Merivoo sellega tööle peale said.

Mitu põlvkonda näitlejaid

Enamik võtteid tehakse Tapa külje all Amblas, natuke ka Tartus. Kuigi sarja tegevus toimub Lõuna-Eestis, ei saadud sinna filmima minna puht ajalistel ja rahalistel põhjustel,

rääkis Uukkivi. Äärmärkusena võib mainida, et on olemas ka päris Süvahavva küla ja talu, mis asuvad Põlva maakonnas Veriora vallas Võhandu jõe ääres.

Seriaalis teeb kaasa mitu põlvkonda eesti näitlejaid. Suuremad rollid on Katariina Undil, Aarne Mäel, Uku Uusbergil, Hendrik Toompeel, Mari-Liis Lillil, Mari Lillil, Ene Järvisel, Elina Reinoldil ja Madis Kalmetil. Aga näeb ka eesti teatri noort kaardiväge: Doris Tislarit, Toomas Parrat, Kristiina Rebast jt. **o**

Piprapoisid tegid, mida oodati, ning hästi

Arvustus

Mart Niineste
muusikatoimetaja

Vananevad Ameerika punapiprakaunad kütsid üleeile Tallinna lauluväljaku vihmase ilma kiuste tulikuumaks.

Sõpradega läbi Kadrioru pargi lauluväljaku poole kiirustades ja hiljem platsil omapäi ringi vaadates tundus, et Red Hot Chili Peppers on Eestis suuresti viimase tosina aasta noorte põlvkonna lemmik. Silma järgi hinnates algas enamiku publiku

RHCP-ajaarvamine „Californiacationi” (1998) ja sellele järgnenud „By The Way” (2001) ja „Stadium Arcadiumiga” (2003). Bändi 1990-ndate hakul kuulsaks teinud albumite põlvkond publikus tooni ei andnud.

Õhtu avabändina mängis kevadel Tallinn Music Weeki tuules esikalbumi üllitanud ning sel suvel kodu- ja välisfestivalidel kontserdikooli saanud Elephants From Neptune. Progehõnguline ja moodsalt vanakoolimaiguline rifirokikvartett kõlas hästi, esines suurel laval enesekindlalt ja pälvis sooja vastuvõtu.

Teise soojendaja, Inglismaa indie-rokkbändi The Vaccines-i juhatas sisse Ramonesi „Do

You Remember Rock’n’Roll Radio”. Ambitsioonikas avapauk, kuid paraku ei kandnud bänd seda välja ning kogu kontsert oli pigem lodev kui tihke. Täiesti suvaline briti noortebänd.

Uut, vana ja hitte

Ja lõpuks oli aeg nii kaugel, et lavale astus Red Hot Chili Peppers. Tunnistan, et mul isiklikult nende loominguga sügavam emotsionaalne side puudub ning kahjuks ei suutnud bänd ka n-ö tühja koha pealt – erinevalt Aerosmithist (2008) või Rammsteinist (2010) – käima tõmmata. Kuigi kontserdile iseenesest pole põhjust etteheiteid teha.

Anthony Kiedis Foto: Mart Sepp

Basskitarristi ja RHCP fänni Meelis Niine sõnul oli meeldiv, et bänd mängis kombinatsiooni uutest lugudest, tuntud hitidest ning vanematest ja võib-olla vähem tuntud lugudest nagu „Me and My Friends” aastast 1987, mis suurematele Peppersi fännidele kindlasti meele järele on. „Nad alustasid funk-räpp-punkbändina ning on muusikaliselt arenenud ja liikunud päris palju,” märkis ta.

„Peppersi puhul on oluline nende dünaamika ja tehniline meisterlikkus,” jätkas Niine. „Nad põimivad lugusid pikkade jõuliste improvisatsioonidega ja nende käigus tulebki välja, miks neid nii headeks peetakse. See annab igale

kontserdile oma näo. Ma olen neid näinud kolm korda ja ütleks, et oleneb ka enda enesetundest ja mida ootad, kuid mulle meeldis energia poolest eilne rohkem kui eelmised.”

Kontserdi suurim läbikukkumine oli müügipunkti- de töökorraldus. Mitteametlik joogisabas seismise rekord on teadaolevalt kaks tundi ja kaheksa minutit. **o**

Kontsert

RED HOT CHILI PEPPERS

30. juulil Tallinna lauluväljaku **Kontserdisalvestust** saab peagi alla laadida rhcp.com/live.

Päevaleht Londonis

RALLIÄSS SAI PRONKSI

Möödunud aastal Dakari ralli võitnud Katari sportlane Nasser Al-Attiyah (pildil) võitis jahilaskmise kaarrajali pronksmedali, kuldmedali pälvis ameeriklane Vincent Hancock. **Delfi**

MALASIA MÄKSAB HIIGELPREEMIAID

Malaisia sulgpalluritel on, mille nimel võistelda. Nimelt maksab Malaisia riik oma olümpiavõitjatele preemiaks 400 000 naela (521 820 eurot). Ja kuna tegu on riigi tähtsaima spordiala sulgpalliga, lisandub summale veel 380 000 naela (487 200 eurot) väärt kullakang. Samuti ei hoia kokku riigi sponsorid, ka nemad käivad võitjatele välja kuni miljon eurot. **The Times**

LEEDUL VÕIT KIRJAS

Meeste korvpalli olümpiatorniiril alustati teise ringi mängudega: Venemaa alistas Hiina 73 : 54, Hispaania oli 82 : 70 parem Austraaliast ja Leedu 72 : 53 Nigeeriast. **EPL**

Nikolai Novosjolov põleb soovist täita oma lapsepõlveunistus

Epeevehkleja Novosjolov olümpiavõidust kõva häälega rääkida ei taha ega luba seda teha ka oma treenerite tiimil.

Olümpiaküla turvakontrolli järjekorras seistes läks jutt Nikolai Novosjolovi treeneri Tõnu Nurgaga juhuslikult Londonis asuva Eesti publi peale. „Homme (täna – toim) on ehk põhjust sinna minna, ütlesin salakavalalt ja jäin treeneri reaktsiooni ootama. „Ah, jätke jutt!” või „Eks näis” asemel, mida tavaliselt treenerite suust kuuleb, nõustus ta minuga ning ütles lootusrikkalt: „Ma loodan ka.”

Nurk ei salanud, et olümpiamedal, kuigi sellest tiimisest olümpiavõidust kõva häälega rääkida ei taha ega luba ka meil sel teemal sõna võtta,” ütles Nurk.

Kordaminek või põrumine

Kuid kas siis neljas koht oleks läbikukkumine? „Ühest küljest kordaminek, teisest küljest põrumine. Ta pole olümpial varem nii kaugele jõudnud, aga loomulikult poleks ta ise neljanda kohaga rahul ega oleks ka meie,” vastas Nurk. „Jama on selles, et rahva ootus-

sed on nii suured. Kui ta oleks näiteks Pekingis olümpiavõitjaks tulnud, poleks seda keegi võinud ette aimata. Aga kuna ta on praegu maailma tipus, siis arvavad kõik, et ta peabki olümpiavõitjaks tulema, teist lahendust ei saagi olla.”

Kuidas Novosjolov treeneri silme läbi ise nii suure pingega toime tuleb? „Kindel see, et ta mingit välist pinget tunnetab, ega ta mingi puutükk ei ole. Aga ta suudab neid pingeid endas alla suruda. Ta püüab selle peale mitte mõelda, et nüüd peab kuld tulema, sest kõik ootavad seda. Üldiselt on ta siin viimasel ajal päris korralikult magada saanud. Ei tea muidugi, kuidas tänane öö tuleb,” jutustas Nurk, kes pole enda sõnul Novosjolovis täht-

aga üldiselt on nii, et kui Nikolai lõpetab matši, olgu siis kaotuse või võiduga, siis ta kohe seda lahkama ei hakka. Selle analüüsi teeb ta siis, kui kogu võistlus läbi. Ta on üldiselt enesekeskne inimene ja pooldab vehklemisrajal üksildust. Ühtlasi ei meeldi talle, kui talle matši ajal ette öeldakse, mida ta tegema peab, vaid saab ise aru, mis valesti läks ja mida muuta tuleb. Mõned treenerid kisavad väljaku ääres kaasa ja õpetavad. Nikolaile see ei meeldi,” kirjeldas Nurk.

Väike vigastus

Esmaspäeval tekitas Novosjolovi põidlahoidjates ärevust uudis vehkleja seljavalust. Doktor Mihkel Mardna sõnul pole valu õnneks siiski midagi tõsist ega tohiks mehe võistlemist segada. „Sellised asjad käivad ikka tippsportdiga kaasas. Lugesin kommentaaridest, kuidas inimesed arvavad, et ta tahab

sellega juba kaotusele alibit leida. Kindlasti ei ole see nii. Sõltumata sellest, kui kaugele ta jõuab, kaotuse põhjuseks ta seda kindlasti kasutama ei hakka,” lubas Nurk.

Novosjolov alustab võistlemist Eesti aja järgi täna kell 13.15. Novosjolov on ise öelnud, et pelgab kõige rohkem korealast Kyoungdoo Parki, kellega ta võib kokku minna veerandfinaalis. Nurga sõnul on korealane ebamugav vastane just oma pikkuse pärast. „Nikolai on umbes 190 sentimeetrit pikk, korealane kuskil 175 kandis. Aga kui Kolja tahab siia (näitab sõrmega arvutiekraanil turniiritabelis viimasele reale – G. L.) jõuda, peab ta temaga kohtuma. Pääsu pole,” lausub Nurk. ●

Rahva ootused on suured. Kolja on maailma tipus, arvatakse, et ta peab võitma.

sa päeva lähenedes täheldanud ühtegi märki närvilisusest või ärevusest.

„Tahes-tahtmata tulevad pinged peale niikuinii. Aga näiliselt, olles temaga pidevalt kokku puutunud, ei ütleks küll, et ta viimase kahe päeva jooksul muutunud oleks,” ütles Nurk, kuid toonitas samal ajal, et võistluspäeval on lood kindlasti hoopis teised – Kolja tõmbuvat tähtsal päeval alati endasse ning olevat sõnaahtam. „Ükskõik kui mastaapse võistlusega tegu, tõmbub ta võistluspäeval endasse, ei naerata eriti ega taha kellegagi suhelda, vaid keskendub ainult oma etteastele. Eks nad Marnoga (Novosjolovi sparringupartner Marno Allika – toim) matšide vahel ikka omavahel asju arutavad,

Nikolai Novosjolov
Foto: AP/Scanpix

KOMMENTAAR

Ootan, et Kolja selle kõige säravama medali võidaks

Boris Joffe

kauaaegne vehklemiskoondise peatreener

Eestlased on vehklemise tiitlivõistlustelt palju autasusid võitnud, kuid olümpiamedal meil veel puudub. Kõrgeim koht on Kaido Kaaberma neljas Barcelona OM-i päevilt.

Loodan südamest, et Kolja võtab kulla ära. Kuid kõik sõltub sellest, kuidas sportlane suudab pinget maha võtta. Tegime Koljaga seitse aastat koostööd, treenisin teda. Tema pingetaluvus ja keskendumine on tohutult tõusnud, nii et usun, et ta saab hakkama.

Kolja on maailma esinumber, mis näitab tema stabiilsust. Ta ise on ka korduvalt öelnud, et ta läheb olümpiale medali järele, seejuures ei ole see medal hõbedane ega pronksine. Tema siht on vaid kuldmedal.

Kuid samas olümpiatorniiril nõrku mehi ei ole. Neli aastat valmistatakse, et sinna üldse pääseda. Kui näiteks Tallinna Mõõgalgi võistleb paarsada meest, siis olümpiale pääseb vaid 30 meest. Psühholoogiline aspekt on väga oluline.

Ennustada ma ei taha, kuid mõistagi ootan, et Kolja ikkagi selle kõige säravama medali võidaks.

MEESTE EPEEVEHKLEMISE PEAMISED FAVORIIDID

Fabian Kauter (Šveits)
Koht maailma edetabelis: 2.
Saavutused: 2011 MM-i pronks, 2007 EM-i pronks
Omavaheliste matšide seis Novosjoloviga: 3-1

Paolo Pizzo (Itaalia)
Koht maailma edetabelis: 3.
Saavutused: 2011 MM-i kuld
Omavaheliste matšide seis Novosjoloviga: 1-1

Max Heinzer (Šveits)
Koht maailma edetabelis: 5.
Saavutused: 2011 ja 2012 EM-i pronks
Omavaheliste matšide seis Novosjoloviga: 0-2

Bas Verwijlen (Holland)
Koht maailma edetabelis: 6.
Saavutused: 2011 MM-i hõbe,
Omavaheliste matšide seis Novosjoloviga: 0-1

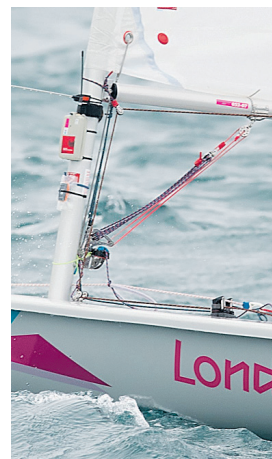
Lae alla Delfi app ja OLÜMPIA jõuab operatiivselt sinuni

Deniss Karpak

Karl-Martin Rammo

MURRAY ALISTAS NIEMINENI

Olümpia tenniseturniiri segas eile vihm. Naiste seas võitis Venus Williams (USA) Aleksandra Wozniaki (Kanada) 6 : 1, 6 : 3 ja kohutub sakslanna Angelique Kerberiga, kes alistas 6 : 1, 6 : 1 ungar-

lanna Timea Babosi. Meeste turniiril võitis Andy Murray (Suurbritannia) 6 : 2, 6 : 4 Jarkko Niemineni (Soome), Marcos Baghdatis (Tšiiili) oli 6 : 4, 6 : 4 parem Richard Gasquet'st (Prantsusmaa). **EPL**

RAHVALEMMIK TIISLER

Delfi lugejad valisid rahvusringhäälingu lemmikreporteri Londonis Tarmo Tiisleri, kes kogus 464 häält, talle järgnesid Lembitu Kuuse 273 ja Helar Osila 127 häälega. **Delfi**

FÄNN SOLVAS DALEYT

Briti politsei pidas maha pika jutuajamise 17-aastase noorukiga, kes saatis vettehüppaja Tom Daleyle (pildil) Twitteris sõnumeid teemal, kuidas sportlane vedas oma mullu vähki surnud

isa alt, kui leppis olümpial 10 meetri paarishüpetes vaid neljanda kohaga. Politsei hinnangul oli tegemist pahatahtlikkusega. Hiljem kirjutas kasutaja Riley69 Daleyle vabanduse. **EPL**

Vehklemine

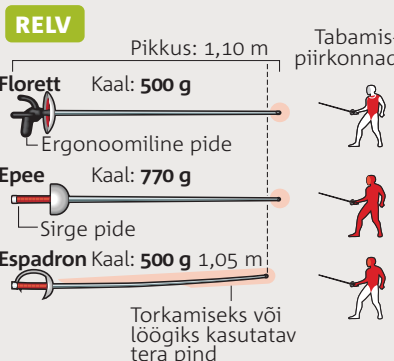
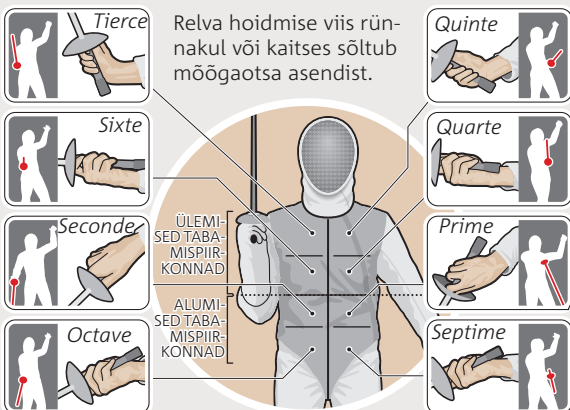
Juulis ja augustis 28 29 30 31 1 2 4 5 Finaalid öhtuti

VÖISTLUSED

Mehed: epee, florett, espadron, florett (võistk), epee (võistk), espadron (võistk)

Naised: epee, florett, espadron, florett (võistk), epee (võistk)

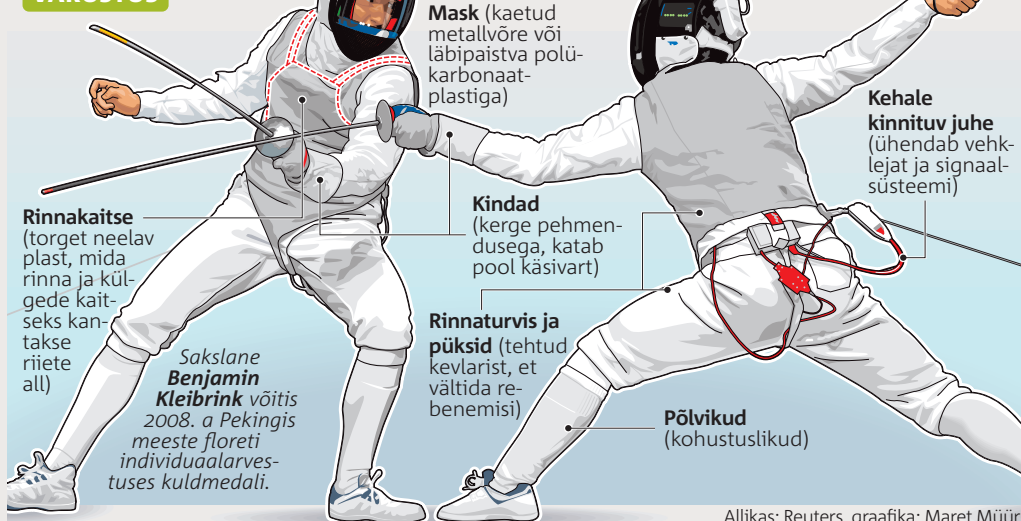
Põhiasendid ja tabamispükkonnad

PUNKTIARVESTUS

VARUSTUS

Allikas: Reuters, graafika: Maret Müür

Britid tahavad Leedu imelast Rütat endale

Olümpiavõitja

Britid üritavad 15-aastast ujujat enda lipu alla meelitada, Meilutyte on aga kindlalt keeldunud.

Aet Süvari, London

Leedu neiü Rūta Meilutyte, kes üleeile Londoni olümpial medalit võitis, ujub olümpial veel. Juba täna teeb ta kaasa 100 meetri vabadistantsil, reedel on neiü aga üheks Triin Aljandi konkurendiks 50 meetri vabaujumises.

Eile oli leedulannal vaba päev. Pikki intervjuusid on treener palunud temaga võistluste ajal mitte teha, et 15-aastase neiü psüühikat võimalikult palju säästa ja tema pead mitte segi ajada. „Ta on Leedus nüüd tõeline kangelanna,” kommenteeris neiü edu ja teda ümbritsevat tähelepanu Lietuvos Rytase ajakirjanik Remigijus Kazilionis.

Kangelanna ise pole oma saavutuste kohta aga suurt midagi kostnud. „Seda kõike on minu jaoks natuke liiga palju,” tunnistas ta üleeile öhtul pärast kullavõitu emotsionaalselt ja tänades ühtlasi ka BBC otse-eetris leedu keeles oma isa. „Ma ei suuda rohkem midagi öelda, aga võit tähendab mulle väga palju, olen väga uhke!” lausus noor olümpiavõitja.

Küüned lipuvärvides

Britid kibelevad Meilutyte omaks tunnistama, kuna leedulanna õpib Suurbritannias. End finaalujuumiseks Leedu lipuvärvides küünelakiga ehtinud piiga aga ei taha Briti lipu alla kolimisest kuulda. Väidetavalt on talle selle sooviga lähenetud, kuid Meilutyte, kes elab Suurbritannias kolmandat aastat, on kõik sel-

Rūta Meilutyte olümpiakulla üle rõõmustamas, küüned Leedu lipuvärvides lakitud.

Foto: Reuters/Scanpix

lised jutud juba eos lämmatanud. Kuid see veel britte ei peata: kuna leedulanna õpib Plymouthis, viidatakse ajalehelugudes tema saavutusele kui Plymouthi prestiižika spordikolledži omale.

Kogu Plymouthi kool rõõmustas Meilutyte tulemust üle. „See on lihtsalt imeline!” kommenteeris leedulanna võitu kooli infojuht Stephi Baker. Meilutyte isiklikuks rekordiks täna peetaval 100 meetri vabadistantsil on 55,57 ja poolle lühemal 25,67, need on Leedu tippmargid. Triin Aljandi 50 m rekord on 25,01. ●

DELFI reporterid toovad sinuni ka OLÜMPIA kaadritagused hetked

Mis on meie naabrite ootused?

Leedulastel on esimene medal käes ja pealegi veel kuldne. Lisaks Meilutytele loodavad nad medalit ka kettaheitesangarilt Virgilijus Aleknalt ning muidugi oma korpallikoondiselt.

Lätlaste suurim kullalootus on Pekingiski neile kuldse medalit võitnud BMX-rattasõitja Māris Štrombergs. Medalit oodatakse kindlasti ka kaugushüppajalt Ineta Radėvičaitė ning vähemalt ühelt odaviskajalt – kas Ateena hõbedamehelt Vadims Vasiļevskiselt, Pekingis hõbedasaanud Ainārs Kovalsilt või miks mitte isegi Tallinnas möödunud suvel juunioride EM-il kulla võit-

nud noorelt Zigismunds Sirmaitis. Omad lootused on pandud ka aerutamise kaheüstapaadi meeste Aleksejs Rumjancevsi-le ja Kristis Straumele.

Põhjanaanbrid soomlased ootavad vähemalt kolme medalit. Kullalootus on kõige suurem kaevikraja laskmises Satu Nummelal ning muidugi odaviskajal Tero Pitkämäkil. Purjetamises on lootusi mitmel sportlasel: nais- te Laser Radialis kolmekordsel maailmameistril Sari Multalal, meeste Finn-klassis Tapio Nirkkol ja naiste matšpurjetamises Silja Kanerva, Silja Lehtise ja Mikaela Wulffi paatkonnal.

Fotod: Ilmar Saabas

Eesti purjetajad kogesid Weymouthi vetel nii siirast võidurõõmu kui ka kibedat pettumust

Purjetamine

Eile olid Londoni olümpiamängude regatil võistlustules kõik Eesti purjetajad. Kõige enam rõõmustas Finnil seilav Deniss Karpak (esimesel pildil), kes oli viiendas võistlus-sõidus 11. kohal, ent kuuen-

da suutis lõpetada esimesena. Kokkuvõttes on Karpak kümnes, juhhib taanlane Jonas Høgh-Christensen.

„Jäin eelse päevaga väga rahule, need sõidud andsid oluliselt enesekindlust juurde,” kinnitas Karpak, kes täna saab veidi puhata, sest Finni mees-

tel on vaba päev. „Deniss oli taganttuultes oluliselt agressiivsem ja kiirem kui teistel päevadel. Ta on ka eelmistes sõitudes esialgu püsinud viienda koha kandis, kuid taganttuulega kohti kaotanud, eile valis ta parema taktika,” kiitis Karpaki Eesti purjetamis-

koondise juht Ott Kallas. Karpakil on veel ees neli võidusõitu ning kümnele paremale otsustav medalisõit. Teistest Eesti purjetajatest rõõmustas oma avasõidu kolmanda kohaga Laser-klassis seilav Karl-Martin Rammo (teisel pildil), kes teises sõidus küll leppis 21. kohaga, kuid tõusis sellele vaatamata kokkuvõttes kümnendale kohale. Võistlust juhhib austraallane Tom Slingsby.

Anna Pohlakul (kolmandal pildil) esimene sõit Laser Radial-klassis ebaõnnestus, nooruke eestlanna lep-

pis 41 sportlase seas viimase kohaga ega suutnud võistluse järel oma pettumust varjata. Ta kaotas üldliidriile iirlannale Annelise Murphyle 4.04. Teises sõidus sai Pohlak kirja 37. koha ning on kokkuvõttes 39. kohal.

RS:X klassis startisid ka meie purjetajatest Johannes Ahun ja Ingrid Puusta. Viimane teenis esimeses sõidus 15. ja teises 20. koha, kokkuvõttes on ta 17. kohal. Juba teisel olümpial võistlev Ahun sõitis välja 27. ja 20. koha ning on üldarvestuses 25. ● **Kristi Kirsberg**

Päevaleht Londonis

KROONITUD PEA VÕITIS HÕBEDA

Suurbritannia esindus võitis ratsutamise võistkondlikus kolme-võistluses hõbemedali. Tina Cooki, Nicola Wilsoni, William Fox-Pitti ja Mary Kingi kõrval kuulus võistkonda ka printsess Anne'i

tütar Zara Phillips (pildil). Oma täditütrelle olid kaasa elamas ka kroonprints William abikaasaga ja prints Harry. Olümpiavõitjaks krooniti Saksamaa, pronksile jäi Uus-Meremaa. **EPL**

NAISTE EPEE VÕITIS UKRAINALANNA

Naiste epee turniiri võitis ukrainlanna Jana Šemjakina, kes alistas finaalis lisaajal torgetega 9 : 8 sakslanna Britta Heidemanni. Pronksikohtumises sai hiinlanna Sun Yujie 15 : 11 jagu

Lõuna-Korea vehklejast Shin A-Lamist. Seejuures lõppes poolfinaal tulise vaidlusega, sest korealanna arvates ei oleks kohunikud tohtinud sakslanna otsustavat torget lugeda. **Delfi**

ERR viis Londonisse pea poolteist tonni tehnikat

-1- Nurk, millest Marko Kaljuveeri juhtimisel tuleb iga päev eestriise ETV olümpiastuudio ja kus iga päev käivad külas intervjueritavad. Eile näiteks peaminister Andrus Ansip **-2-** Oma 14. olümpial viibiv Lembitu Kuuse on tööhoos midagi põnevast avastanud. **-3-** Mikrofonid ja kaamera ootavad tööpõllule minekut.

Fotod: Andres Putting

Rahvusringhäälingu olümpiaülekanded sünnivad Londonis 17 tele- ja viie raadiotöötaja edukas koostöös.

Londoni olümpia tele- ja raadioülekannete keskuse hiiglaslikus majas, mille pikkadele koridoridele on antud nimed eelmiste olümpiate toimumispaikade järgi, leiab ERR-i kodu teiselt korruselt Sydney 2000 tänavalt. Eestlastele omaselt

nid, mida televaatajad igal õhtul Marko Kaljuveeri juhitud olümpiastuudios näevad ja kus eile oli intervjueritavaks ka olümpiamänge vaatama sõitnud peaminister Andrus Ansip.

Üleliigset ruumi siit juba ei leia, iga ruutsentimeeter on arvel: režiipult, montaažiruum, kaks kommentaatoriboksi ülekanneteks, mida ei kommenteerita võistluspaigast. Ja siis veel eraldi raadioülekannete ruum, mille kohal kiirgab punane tuli sõnaga „eeter”.

Aastatega arenenud

„Kogu varustus, mis kaalus 1,4 tonni, tuli lennukiga Tallinnast. Palju lihtsam kui Pekingis, mil laevaga reisinud tehnika edasi-tagasi teel viis kuud ära oli,” tutvustab Kaljuveer.

Kaljuveer, kellega koos on ERR-il Londonis kohal 17 tele- ja viis raadiotöötajat, usub, et ETV on oma olümpiaülekannetega aastate jooksul teinud läbi silmanähtava arengu.

„On tekkinud suuremad kogemused, mingi taseme oleme saavutanud. Eks oleme püüdnud oma võimaluste piires suurematel eeskujul võtta. Praegu oleme rahul sellega, mis meil on. Lahendused on väga praktilised, iga inimene on kulla hinnaga,” hindab ta oma meeskonna tööd. ●

Üleliigset ruumi siit stuudiost juba ei leia, iga ruutsentimeeter on arvel.

on ERR-i naabriks soomlaste rahvusringhääling YLE.

Kohe sisse astudes on põhituba. Seina ääres olevate töölaudade taga teevad reporterid Kristjan Ojang ja Lembitu Kuuse keskendunult kirja- ja uurimistööd. Teisel pool tuba paiknevad aga stuudiidiiva-

ETV olümpia ilma kergejõustikuta?

Kuna olümpiamängude teleõigused läksid nn vabale turule ja TV3 napsas järgmise kahe olümpia magusaimad palad, jäävad ETV valikust nelja aasta pärast Rio de Janeiro suvemängudel välja kergejõustikuülekanded.

Marko Kaljuveeri sõnul pole see ETV jaoks traagiline. „Vaata, kui palju alasid on olümpial!

Meie jaoks ei muutu suurt midagi, võtame teised alad ja näitame neid suuremas mahus.”

Küsimuse peale, mida ta arvab uuest televisiooniõiguste müügisüsteemist, kostab Kaljuveer: „Eks ta laialivalguvamaks teleülekanded tee. Aga võitsid need, kes õigusi müüsid. Kas ka vaatavad võitsid, selgub hiljem.”

Intervjuu

Tarmo Paju
LONDON

Endine tipprattur kritiseerib tänapäeva proffe ja leiab, et Rein Taaramäe võinuks ikkagi Londoni mängudel osaleda.

Esimest korda pärast 1976. aastal Montrealis olümpiakul-la võitu suurvõistlust külastav endine jalgrattaäss Aavo Pikkuus ei jõua ära imestada, miliseks tohutuks ürituseks olümpia paisunud on.

● Aavo Pikkuus, mis on olümpiamängudel 36 aastaga muutunud?

See organisatsioon. Ma ei kujuta ette, kuidas seda kokku panakse, see on midagi metsikut. Kõik ära hajutada, et ei jookseks midagi omavahel kokku, et kõik toimiks – see on fantastiline!

● Kus olete jõudnud juba käia?

Ega ma palju ole jõudnud. Rattasõitu olen vaadanud. Võib-olla saab minna homme (täna – toim) Novosjlovit vaatama.

● Eestile medal tuleb?

No peaks tulema! Kus me siis medalita jääme? Ära tee nalja!

● Kaks rattavõistlust on seljataga. Millised muljed nendest jäid?

Noh, meeste sõit oli teada, ega seal midagi eestlastel koida. Aga nagu teistelegi olen öelnud: tänapäeva profid peaks ikka rattaga sõitma õppima! Siin ei ole mitte midagi teha – rattaga nad sõita ei oska. No

esimeselt positsioonilt panna aedadesse... Issand jumal!

● Milles võib asi olla?

Eks siin võib olla see, et püütakse teha mahtu ja kõike muud, aga et harjutaks ka ratsavalitsemist.

Seda peaks ikka rattur oskama.

● On teil ka kahju, et Rein Taaramäe ei ole siin kohal?

Ma ei saa aru, miks ta ei tulnud. Noh, ta arvas, et mägedes oleks parem olnud... Ma tõesti inimese sisse ei näe ega oska arvata, aga üritama oleks ikka pidanud.

● Millist tulevikku te näete Reinul?

No eks ta ise teab paremini, aga mina arvan, et ta peaks natuke mõningatele asjadele tähelepanu pöörama oma sõidumaneeri juures.

● Nagu näiteks?

See on juba selline individuaalne lähenemine.

● Te võitsite 1976. aastal olümpiakulla meeskondlikus gruppisõidus. Kuidas võiks teoorias Eestil praegu sellisel alal minna?

Lootusetu... (raputab pead).

● Täiesti?

Täiesti lootusetu. Sinna on ikkagi vaja, et neli meest kokku harjutaksid ja sõidaksid.

● Kas tänapäeva tippratturid, näiteks Cavendish või Wiggins, erinevad kuidagi omaaegsetest?

Ei. Noh, üks mees on, jah – Cavendish on teistest finišis üle. Aga igal ajal on rohtu. Siin peaks natuke kavalust kasutama. Kui minul oleks midagi juhtida, siis ma teeksin ühe segaja-mehe ka, kes haagib lahti ja teeb igasugu lollusi. Ega see keelatud ole. ●

Arvamus

Rein Kilk
Eesti sõudeliidu president

Kõik Eesti neljapaadi rivaalid tahavad medalit

Tänane paaris aeruliste neljapaatide sõit on nagu olümpia väike finaali. Eestlased võiksid kahe parema hulka jõuda.

Tänases paaris aeruliste neljapaatide poolfinaalis premeeritakse kolme paremat pääsuga suurde finaali. Kolm järgmist meeskonda peavad aga oma plaani nurjumist tunnistama.

Pärast laupäevast eelsõitu rääkisid meie sõudjad, et neil jäi väike varu. Nüüd peavad nad pingutama nii, nagu torust tuleb. Finaalis on tähtis ka rada, millel sõidetakse, sest kanali ääres puhub keerutav tuul. Rajad loositakse poolfinaalitulemuste järgi. Arvan, et meie neliku eesmärk ei peaks olema pääs kolme parema, vaid kahe parema hulka, mis tagab finaalsiks parema asetuse.

Tõnu Endreksoni, Kaspar Taimsoo, Andrei Jämsä ja Allar Raja vastased on suurte riikide sõudjad, mis kõik on tugevad sõudemaad. Olen rääkinud nende riikide sportlaste või esindajatega. Kõik nad sõitsid Londonisse eesmärgiga võita medal. Ülitugevat konkurentsi näitab tõik, et kuuest medalit taotlevast paatkonnast kolm peavad seekord finaalist kõrval jääma. ●

LUBA KANDA PEARÄTTI

Saudi Araabia naisjudokale Wojdan Ali Seraj Abdulrahim Shaherkaniile anti erakorraline luba kanda võistlustel pearätti. Ta võistleb reedel kaalukategoorias +78 kg. **Delfi**

ŠVEITSLANE VISATI KOONDISEST VÄLJA

Šveitsi jalgpallikoondise liige Michel Morganella arvati koondisest välja, sest ta kirjutas Twitteris pärast meeskonna 1 : 2 kaotust Lõuna-Koreale: „Lähnen peksan korealased läbi, põletan nad.”

Šveitsi olümpiakomitee juht Gian Gilli andis teada, et Morganellal pole enam kohta koondises. „Ta diskrimineeris ja solvas Lõuna-Korea jalgpallikoondist ja lõuna-korealasi,” sõnas Gilli. **EPL**

SHIWENI DOPINGUPROOV OLI PUHAS

Mitu päeva küttis kirgi Hiina ujuja Ye Shiwen (pildil), kes võitis 400 meetri kompleksujumises kuldmedali. Nimelt läbis ta viimased 50 meetrit kiiremini kui meeste sama distantsi

kullaomanik Ryan Lochte ja ühtlasi püstitas 4.28,43-ga hiilgava maailmarekordi. Otse loomulikult küsiti, kas neiu on dopingut tarbinud, kuid eile saadi selgust: Shiweni proov oli puhas. **Delfi**

Jalgrattur Grete Treier: meie perekond on ühtne tiim

Telegramm

Laura Kõrvits
London

Jalgrattur Grete Treier sõidab pärast olümpiat veel kaks velotuuri, siis lõpetab karjääri ja kavatseb saada kolmanda lapse.

„Mul peab olema rahu hinges, kui ma kodust ära lähen,” ütleb Eesti ainus olümpial osalev naisrattur Grete Treier, kes on praegu võistluste ja treeningute tõttu juba üle kuu aja kodust eemal olnud. „Meie perekond on ühtne tiim,” lisab ta. „Igaühel on omad ülesanded ja keegi ei tee neid vastumeelselt.”

Grete ja tema abikaasast treeneri Edgari peres kasvab kaks tütart, 11-aastane Ane te ja kolmeaastane Lisete, kes on praegu olümpia ajal Eestis vanavanemate hoole all.

Nüüd tahaks paar saada ka kolmanda lapse. „Tegelikult ei olnud see nii mõeldud,” naerab Grete, et kogemata üle huulte lipsanud perelisa plaan ei pidanud veel avalikuks tulema.

Gretele kui emale on pikad kodust eemalolekud ikkagi emotsionaalselt rasked. Nagu mainitud, on ta kodust juba kuu aega eemal olnud ja ka Londonist pöörab otse Prantsusmaale võistlustele.

Väga hea isa

Nii ongi perekonnaga suhtlemisel asendamatuks saanud Skype'i-vestlused. „Sellist asja pole, et lapsed küsiks: „Emme, kuna sa juba tuled?” Ja kui ma ära lähen, siis ka laps ei nuta kae otsas või süles. Ju siis on neil väga hea isa, kes asendab ema need mõned kuud, mil ma ära olen,” kiidab Gre-

te oma kallist abikaasat heade sõnadega

„Edgari mõtleb lastele minigisuguseid huvitavaid trikke välja – viib neid kinno ja McDonald'sisse tihemini kui minu kodusoleku ajal,” selgitab Grete lõbusalt, et isaga on laste elu ilmselt vähem distsiplineeritud. „Seda olen küll peale lugenud, et kui Mäkki minna, tuleb salat ka osta, mitte ainult friikartul ja burger,” naerab ta. Edgari, kes vestlust pealt kuulab, lisab lõbusalt vahele, et kuna valetada ei tohi, siis suitsukattteks ostavad nad ikka alati kamba peale ühe salati ka.

Kuigi Grete praegune plaan on tõesti tippspordiga hüvasti jätta ja pereelule keskenduda, ei ole ta oma otsuses ikkagi sada protsenti kindel. Ka pärast teise lapse sündi ei läinud kaua, kui Grete uuesti ratta selga istus. Pisike Lise-

Pikad eemalolekud on emotsionaalselt rasked. Suhtlemiseks on siis Skype.

te oli vaid kuuekuune, kui ema käis juba esimestel võistlustel.

Edgarigi naerab, et Gretel polnud pärast sündimist kõhtki veel eest kadunud, kui ta juba lapsevankriga õues pikki tiire tegi.

Kui esialgu käis vastne ema niisama jalutamas, siis üsna pea vahetas ta argirõivad trenniriiete vastu ja pani pulsikella tööle. Sellespärast pole Grete ka praegu kindel, et ta tippspordi kunagi ei naase.

„Võib minna küll nii, et alguses hakkab tegema tervisesporti ja see läheb üle tõsisemaks spordiks ja lõpuks olen jälle karussellis. Aga praegu oleneb see tervisest, sest tunnen, et terviseprobleemidega see [tippспорт] ei ole enam auditav. Aga kui tervis annab järele, siis miks ka mitte,” jätab rattur siiski oma karjääri tuleviku suhetes otsad lahtiseks. ●

EMAROLL

Tütred ratta-sporti ei lubaks

Vanemate eeskujul pole Grete ja Edgari Treieri tütreid spordikauged. Vanem tütar käib kergejõustikutrennis, kus on saavutatud juba ka esimesed auhinnad.

„Jalgrattasporti juurde ma keelaks neid minemast. Ma ei saaks rahulikult kodus olla, kui nad kuskil maanteel sõidaksid,” ütleb ise maanteedel kihutav Grete.

Kui tema lapsed rattaga sõitma lähevad, on kiivri kandmine alati kohustuslik, kinnitab Grete. „Olen neile selgeks teinud, et kiiver on moes, ja nüüd kannab ka sõbranna kiivrit,” ütleb rattur ja lisab, et turvalisus on tema jaoks prioriteet.

Grete Treier jätab tippspordi, et perele keskenduda.

Foto: Andres Putting

Vaata videot digilehest
●●● ajaleht.epl.ee

Nutitelefonioomanikud, vaadake videot

TÄNA OLÜMPIAL

KELL 11

sulgpalli naiste ja meeste kaheksandikfinaalid

KELL 12.40

paarisaerulise neljapaadi poolfinaalid, võistlevad Kaspar Taimsoo, Allar Raja, Tõnu Endrekson ja Andrei Jämsä.

KELL 12.00

jalgrattasport, naiste eraldistardist sõit

KELL 13.14

ujumise meeste 200 m kompleksi eelvõistlused, võistleb Martin Liivamägi.

KELL 13.15

vehklemise meeste epee võistlus, 1/16-finaal, Nikolai Novosjolov

KELL 14.00

meeste purjetamise Laser-klassi sõidud, võistleb Karl-Martin Rammo, meeste RS:X-klassi sõidud, võistleb Johannes Ahun, naiste Laser Radiali sõidud, võistleb Anna Pohlak, ja naiste RS:X-klassi sõidud, võistleb Ingrid Puusta.

KELL 15.00

jalgrattasport, meeste eraldistardist sõit

KELL 16.30

lauatennis, naiste pronksikohtumine ja finaal

KELL 18.44

vibulaskmise 1/32 ring, võistleb Reena Pärnat.

KELL 18.30

riistvõimlemine, mitmevõistluse finaal

KELL 21.30

ujumine, meeste 200 m rinnuliujumise finaal

KELL 22.09

ujumine, naiste 200 m liblikujuumise finaal

KELL 22.17

ujumine, meeste 100 m vabaujumise finaal

ETV ülekanded

10.50–18.05 vehklemise epee eelringid, sõudmise poolfinaalid, ujumise eelujumised, purjetamine, jalgrattasõidu meeste eraldistart (ETV2), 18.45–19.10 vibulaskmine (ETV), 19.25–20.15 vehklemise poolfinaalid (ETV), 20.15–21.00 olümpiapäev Londonis (ETV), 21.00–22.30 vehklemise finaalid (ETV2), 21.20–23.40 ujumise finaalid (ETV), 22.30–01.20 riistvõimlemise mitmevõistluse finaali (ETV2).

GUNNAR LEHESTE
toob lugejani esimesed emotsioonid ja kaalutletud analüüsid.

TARMO PAJU
otsib detaile, mida teised ei märka.

Kõige põhjalikumad reportaažid, intervjuud ja fotogaleriid olümpiamängudest leiad Päevalehe digilehest!

Vaata parimaid olümpiaaudiseid:
[ajaleht.epl.ee!](http://ajaleht.epl.ee)

Kui Sa pole digilehega enne tutvunud, saad seda teha **kaks nädalat tasuta!**

JUULIKUU PARIMAD

Kuu sportlane on tennisist Jürgen Zopp

Meeste tennis esireket Jürgen Zopp tõusis juulikuus maailma edetabelis 80. kohale. Mitte kunagi varem ei ole Eesti meestennisist jõudnud nii kõrgele. Andres Vösandi senine rekord langes küll vaid ühe kohaga ja Toomas Leise hiilgeajal tabelit ei peetudki, kuid see ei vähenda Zoppi saavutust. Vastupidi, tuleb tunnustada 24-aastase noormehe äärmiselt pühendunud ja sammsammulist liikumist eesmärkide poole. Veel aasta alguses spekulēisime, kas ta jõuab esisajasse. Praeguseks on ootused juba kuhjaga täidetud. Peale selle, et Zopp on arvestatav vastane enamikule tennisemängijatele, on ta jäänud silma sellegagi, et suhtleb vabalt meediaga ja hoiab sooje suhteid oma fännidega. Eeloleva kuu veedab Eesti esireket ookeani taga. „Mängin turniiridel USA-s ja Kanadas. Homme (täna – toim) alustan Washingtoni ATP turniiri, esimese ringi vastaseks on Kevin Anderson (LAV),” kirjutas ta pöidlahoidjatele oma Facebooki lehel. USA turnee peaks kulmineeruma 27. augustil algava US Openiga, kus Zopp pääseb esimest korda suurel slämmil põhitabelisse.

Jürgen Zopp

Risto Mätas

Karl Robert Saluri

Kuu suurim tõusja pääses olümpiale

Odavise oli ala, kus olümpiale tahtjaid oli rohkem, kui üks B-normiga koht võimaldaks. Viimasel katsevõistlusel otsustas Risto Mätas olukorra selgeks teha ja täitis A-normi kümne sentimeetriga, visates 82.10. Euroopa meistrivõistluste kümnes mees on mõnikord viimasel minutil tiitlivõistluste rongist maha jäänud, kuid nüüd võib ta Londoniski kõrget kohta püüda.

Parim noor võitis MM-il viienda koha

Barcelonas toimunud juunioride kergejõustiku MM-il sai kümnevõistleja Karl Robert Saluri 7583 punktiga viienda koha. Audenteses Tõnu Kaukise käe all harjutav mitmevõistleja ei ole teinud saladust, et tema eesmärk on tulla olümpiavõitjaks. Ka omavanuste MM-ilt soovis ta medalit, mis kinnitab, et noormehes on ambitsiooni, mis võib ta tõepoolest kõrgesse mängu paisata.

LÜHIDALT

Eesti alistas suurelt USA

Eesti korvpallimeeskond lõpetas Saku suurhallis toimunud Nelja Rahvuse turniiri suureskoorilise 109 : 74 võiduga USA üliõpilaste üle. Suurepärase mängu tegi Siim-Sander Vene, kes viskas koguni 41 punkti ja hankis 19 lauapalli. Eesti sai turniiril ühe võidu ja kahe kaotusega teise koha. Delfi

Flora Piiraja varuvariant

Meistriliiga üleminekuperioodi viimasel päeval Tallinna Flora koosseisu registreeritud Raio Piiraja loodab jätkata karjääri piiri taga. „Ma ei tea sellest (Florast – toim) midagi – et kellegi eest mängida, peaks vist leping olema, minul ei ole!” kommenteeris Piiraja Õhtulehe veebiväljaandele, lisa-des, et Florasse mineku variant on veel väga teoreetiline. EPL

Mait Patrail alustas Hannoveris võidukalt

Eesti parim käsipallur Mait Patrail tegi eile debüüdi uue koduklubi TSV Hannover-Burgdorfi ridades. Saksamaa kõrgliigas mängiv Hannover kohtus sõprusmängus VfL Gummersbachiga ning võitis 33 : 25, Patrail viskas kolm väravat. Hannoveri peatreener Christopher Nordmeyer kinnitas, et ta on meeskonna seisuga rahul, kuid uute mängijate sulandumine võtab veel aega. Delfi

Suveklassika

MÜÜGIL AINULT SELLE NÄDALA REEDENI!

VAID
4,99€
FILM!

+1,15 € PÄEVALEHE EEST

SUVI

Arvo Kruusement (1976)

„Suve” alguses tuleb Venemaalt tagasi seal mõisavalitseja ametit pidanud Joosep Toots (Aare Laanemets), et rahulikus vaikusel vegeteeriv Paunvere jalule ajada. Õige pea tuleb tal tegemist ka kohaliku rätsepmeistri ja kooliaegse „lemmiku” Jorh Adniel Kiirega (Margus Lepa), kellega võisteldakse Raja Teele (Riina Hein) südame pärast. Järgnev kolme nurgaga komediant on otsekui kreeka antiikkomöödia, kus vaataja ega ka tegelastel endal asjade tegelikust seisust tihti peale

ülevaadet ei ole. Nii Teele kui ka Toots üritavad teineteist vahelduva eduga üle trumbata, Kiir aga nende vahele kiilu ajada, võttes kohati ette üsna meeleheitlikke samme. Noorte tegemisi kommenteerivad kaks külatarka, Libe (Kaljo Kiisk) ja apteeker (Kaarel Karm). Arvo Kruusemendil õnnestus „Suvega” korda saata pea võimatu näiv ülesanne – teha „Kevadele” igas mõttes vääriline järg, kus vaatajad saavad taas oma armastatud filmikangelastele kaasa elada.

Film on ennistatud 2011. aastal „Eesti Film 100” programmi raames.

Filmid on müügil paremini varustatud poodides. Tahad filme otse koju – telli!
Info ja tellimine: www.epl.ee/estifilm

Eesti filmiklassika

Eesti Päevaleht

CHRISTIAN BALE

GARY OLDMAN

TOM HARDY

MICHAEL CAINE

ANNE HATHAWAY

MARION COTILLARD

MORGAN FREEMAN

JPT

LEEGID TÕUSEVAD

MS12

PIMEDUSE RÜÜTLI TAASTULEK

Saal 1	14:45	18:15	21:45
Saal 2	11:50	20:15 (v.a. P, E, N)	
A.Le Coq Sviit	18:15	21:45	

ÜKS SAMM VÕIB MUUTA SINU MAAILMA

KEELATUD TANTS 4

MS12

Saal 2 3D	20:30 (ainult P, E, N)
Saal 5 3D	11:35 (v.a. L) 14:15 16:55 19:30
Saal 7 3D	21:40 (v.a. K)

NAABRI-VALVE

ESIMENE TÄSPİKK MÄNGUFILM TÜÜBIT, KELLE LAPSUKE ON

family guy

mark wahlberg mila kunis

seth macfarlane

ted

K14

Saal 9	14:35	19:40	22:10
Saal 10	12:10	14:40	17:15 19:45 22:15

FILMI "TAGAOTSITAV" LAVASTAJA TIMUR BEKMAMBETOV, SUUR 3D-VAATEMÄNG!

ABRAHAM LINCOLN

VAMPIIRIKÜTT

PÄEVITI PRESIDENT, ÖÖSITI KÜTT

KINODES 24. AUGUSTIST

PERE

EESTI KEELES!

Saal 1 3D	eesti keeles!	12:15 (v.a. P)
Saal 2 3D	vene k.	17:55 (v.a. P, N)
Saal 2 3D	eesti keeles!	15:20 (v.a. L)
Saal 6 3D	vene k.	16:30 (ainult L-P)
Saal 7 3D	eesti k.	14:10 19:10 (v.a. K)
Saal 7 3D	vene keeles!	11:40 16:40
A.Le Coq Sviit 3D	13:30 (ainult L-P)	
eesti keeles!	16:00 (ainult L-P)	

VAPRAKE 3D EELLINASTUSED!

PERE

Saal 1	eesti keeles!	12:15 (ainult P)
Saal 2	eesti keeles!	15:20 (ainult L) 17:55 (ainult N)
Saal 5	vene keeles!	17:55 (ainult P)
Saal 6	eesti keeles!	11:25 (ainult L)

IMELINE ÄMBLIKMEES 3D

MS12

Saal 3	11:20	14:20
Saal 6	19:05	

1+1

MS12

Saal 3	17:10	19:35	22:05
--------	-------	-------	-------

PULKSON ON HÄDAS

PERE

Saal 4	eesti keeles!	11:45
--------	---------------	-------

NAINE LADINA KVARTALIST

K14

Saal 4	15:40	17:35	21:30
--------	-------	-------	-------

PÖRGULIKUD PULMAD

K14

Saal 4	13:35	19:25
--------	-------	-------

Coca-Cola PLAZA

www.forumcinemas.ee

wap.forumcinemas.ee

INFO TELEFONILT 1182

SUPER-MIKE	Saal 5	22:00	K14
COSMOPOLIS			K12
Saal 6	14:00	16:30 (v.a. L-P)	22:20
MADAGASKAR 3: EUROOPA TAGAOTSITUIMAD 3D			PERE
Saal 6	eesti keeles!	11:25 (v.a. L)	
MET SUVEHOOAEG 2012: ROOSIKAVALER			L
Saal 7	20:00 (ainult K)		
PUNASED TULED			K12
Saal 8	12:00	14:25	16:50 19:20
PROMETHEUS 3D			K12
Saal 8	21:55		
LUMIVALGEKE JA KÜTT			MS12
Saal 9	11:55	17:05	

*A.Le Coq Sviidi seansid tööpäeviti alates 17:00, nädalavahetustel ja pühadel 13:00

Piletihinnad: E-N ja reede kuni kl 18:00 tavapilet 4,50€/lastepilet 2,50€, 3D-pilet 5,00€/lastepilet 3,50€. E-N alates kl 18:01 tavapilet 5,00€/lastepilet 2,70€, 3D-pilet 7,00€/lastepilet 3,70€. Reede (alates 18:01), L-P ja riiklike pühadel tavapilet 6,50€/lastepilet 2,90€, 3D-pilet 8,00€/lastepilet 3,90€. A.Le Coq Sviit E-N pilet 17€, R-P pilet 21€

TÄNA KINOS ARTIS:

ARTIS

KUNST ON KINOS

BEEBI KINO

väetõlmid värskele vanemale

Naine Ladina kvartal

11:30

PULKSON ON HÄDAS

10:50 12:30 16:00

ONUPOJAD

14:00 19:30

8010	Pulkson on hädas - eesti keeles	10:50 12:30 16:00	Onupojad	14:00 19:30
	Naine Ladina kvartal	11:30 15:55 19:50 21:40	2 päeva New Yorgis	17:30
	Naised	13:55 17:50 21:30		

www.kino.ee | Estonia pst. 9, Tallinn | Solarise keskus | Tel. 663 1380

www.kinosoprus.ee | Vana-Posti 8, Tallinn | Tel. 644 1919

TÄNA KINOS SÖPRUS:

KINO SÖPRUS

EUROPA CINEMAS

MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

PARIS KINO - AASTAST 1955

ÖÖKINO

ALATES 27. JUULIST 2012

22:15

8010	Naised	18:00
	Hoorade hiilgus	20:00
	Sõpruse öökino: Veronika kaksikelu	22:15
	Vaata kino Sõprus nädalakava	www.kinosoprus.ee

EESTI KEELES!

FILMIDE "RATATOUILLE" JA "ÜLES" TEGIJATELT

Disney PIXAR

VAPRAKE

KINODES 3. AUGUSTIST

DISNEY.COM/BRAVE

©2012 Disney/Pixar

PERE

18. KURESSAARE KAMMERMUUSIKA PÄEVAD

31. juuli – 4. august 2012

Eesti, Leedu, Poola, Ungari ja Itaalia säravad maailmamuusikud! Meeleolukad ja kordumatud kontserdid kaunitest keelpillikvartetidest kuni ehedate Napoli villanelledeni välja!

Festivali passid ja pääsmed on müügil Kuressaare Kultuurikeskuses E-R 10-18 ja tund enne algust kohapeal.
www.kammerfest.ee

Katusekino suurim söber **Carlsberg** elisa **PÖFF**

KATUSE KINO VIRU KESKUSE KATUSETERRASSIL

TÄNA PUBLIKU LEMMIK

HOMME FILMIPÄRL

Pulp Fiction
Quentin Tarantino
1994/154min

Paris, I Love You
22 režissööri, Olivier Assayas, Coenid et al
2006/120min

PILETID EELMÕUGIST: Piletilevist või katusekino.ee
Osta pilet eelmüügist vihmakindlate soojendusega terrassidele.
KOHAPEAL: pool saalist tuleb müüki alati enne seanssi Katusekinos.

Seansside algus orienteeruvalt kell 22.30.

KATUSEKINO.EE

Avatud E-R 12-02, L-P 17-02

Meediapartnerid: **Eesti Ekspress**, **Eesti Päevaleht**, **UHO**, Partner: **viru**, **www.poff.ee**

//// Eesti Kontsert

K 1. august kell 13.30 Jaani kirik
Orelivesper: I Tallinna noorte orelifestivalil osalejad

K 1. august kell 18
Tallinna Toomkirik
JEAN-PIERRE LEGUAY
(orel, Prantsusmaa)

K 1. august kell 20
Pärnu kontserdimaja
David Timm, Tõnu Naisoo ja Collegium Musicale
DAVID TIMM (orel, Saksamaa)
TÕNU NAISSOO (Hammond-orel, Moog)
COLLEGIUM MUSICALE
Dirigent Endrik Üksvärav
Spirituuaalid

Info tel Tallinnas 614 7760, Tartus 737 7537,
Pärnus 445 5800, Jõhvis 33 42 000, www.concert.ee

Renlog

Raieõiguste ja metsakinnistute ost.
Tel 517 4303,
argo@renlog.ee
www.renlog.ee

AEG KAUBELDA!

Holmes & Meyers
kutsub metsaomanikke läbi rääkima metsas planeeritavate raiete üle.

Ostame kasvava metsa raieõigust. Pakkuda võib lageraidest harvenduseni.

ERIPAKKUMINE! Pakume kasvava lepu eest head hinda.

Lõhutud küttepuid müük, tellimine: tel 600 5323

HOLMES & MEYERS
Metsasõbralik ettevõtmine

tel 5553 3064, 5554 0620
e-post info@holmesmeyers.eu

126

Oleme Teiega iga päev
17.00 – 03.00

Usaldustelefon 126
(kõnele ei lisandu eritariifi)

TALLINNA LINNATEATER

Tõde ja õigus. Teine osa
10., 11., 13., 14., 24., 25. augustil 18.00

Homme näeme
22., 23. augustil 19.00

Keti lõpp
4., 5. septembril 19.00

Kassa: 66 50 800
www.linnateater.ee

EESTI METSAMAAKLER
ostame

METSAKINNISTUID JA RAIEÕIGUST
www.metsamaakler.ee
andres@metsamaakler.ee
7446655, 5285038

OSTAME - MÜUME - ÜÜRIME TEIE KINNISVARA

- Kiire ja korrektne vormistamine.
- 15 a. töökogemus.
- Konsultatsioon tasuta!**

VEO- ja KOLIMISTEENUS

TIPOLIIN KINNISVARABÜROO
VELJO TARVIS
tel. 5647 1516, tel. 657 6301
veljo@tipoliin.ee
www.tipoliin.ee

TALLINNA KREMATOORIUM

Lahkunu transport krematooriumisse ööpäevaringelt kogu Eesti piires. Tuhastamismatus soodsaima hinnaga. Kõik matuseteenused. KAKS KABELIT. Suurim urnivalik Eestis. Tel 623 8808 24h www.krematoorium.ee

Laen

Laen kinnisvara tagatisel. ASA&O LaenuGrupp. Tartu mnt 29 Tln. 648 6083 www.aolaenu.ee Tutvuge tingimustega, konsulteerige asjatundjatega.

Ost

Reval Antiik ostab vanu maale, münte, kuld- ja hõbeesemeid, märke, mööblit, raamatuid, jms. Pakkuda võib kõike, mis tundub olevat vana. Müüriavahe 2, 6440747, 511 8825

Teenus

KAARDID ENNUSTAVAD
Tel 900 1727 24h, h 1,09 €/min
www.ennustus.ee

NÕUANDELIIN tel 900 5020.

Kui elumure vaevab ja vajad hingeabi, anname soovitusi. Vastame eraelu, töö ja tervise küsimustele. Kõne hind 0,97 €/min.

Õmblusmasinate remont,
tel 656 6063, 551 6633, Rosmann

Remont

Fasaadide soojustus, krohvitööd, lamekatusetööd kogenud meistritelt. Tel 6553 508, 501 6048.

Töö

Pakutakse noortele suveks tööd vanalinnas. Tel: 56236470. E-mail: maris.villo@tlu.ee

Tallinna Maxima X,XX kauplused ootavad tööle ostujuhte, kassapidajaid, saaliteenindajaid, letiteenindajaid, koristajaid. Saada CV aadressile personal@maxima.ee või tule kohale ja täida ankeet aadressil Peterburi tee 47, tel: 6023147, 6230690

Müük

Saetud, lõhutud küttepuid: lepp, kask, sanglepp, saar, kuusk ja segapuid koos transpordiga.
Tel 672 5338, mob 525 9433
Võtikmetsa OÜ

Teated

Kuulutada kehtetuks põhikooli lõputunnistus nr. 092946.

MTÜ Revalia Tantsukool kuulutab välja konkursi hooaja 2012/2013 stipendiaatide leidmiseks. Avaldus stipendiumi taotlemiseks saata hiljemalt 15.08.2012. aadressil: Peterburi tee 38 Tallinn 11415

MTÜ Pirita Palliklubi ja Spordiselts Tallinna Kalev kuulutavad välja konkursi hooaja 2012/2013 treenerite ja sportlaste stipendiaatide leidmiseks. Avaldus stipendiumi taotlemiseks saata hiljemalt 15.08.2012 aadressil: Peterburi tee 38 Tallinn 11415

Saue vallavalitsus võttis 31.07.2012 korraldusega nr 555 vastu ja suunas avalikustamisele Püha küla Kuldsaare kõrtsi 4 (katastritunnus 72701:002:1442, suurus 6,57 ha, sihtotstarve maatulundusmaa 100%) kinnistu detailplaneeringu, eesmärgiga on kinnistu kruntimine, maasihtotstarbe osaline muutmine elamu-, tootmis- ja transpordimaaks ning määratakse ehitusõigus kuni viie üksikelamu ja abihoonete rajamiseks. Lahendatud on juurdepääsuteed ning kruntide tehnovarustus, esitatud servituutide vajadus, määratud haljastuse ja heakorrastuse nõuded. Saue valla üldplaneeringu kohaselt asub detailplaneeringuks taotletav maa-ala tiheasustusalal, millele ei ole määratud juhtotstarvet. Planeeritavate elamukruntide suurus on kooskõlas üldplaneeringuga ette nähtud kruntide suuruse osas. Planeeritava ala suurus on ca 0,7 ha. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 9.08.2012 kuni 23.08.2012 kella 8.00-16.30 (kolmapäeviti kuni 18.30-ni ja reedeti kella 14.00-ni) Saue vallamajas, Veskitammi 4, Laagri alevik, kus on võimalik tutvuda detailplaneeringu eskiislahendusega ning selle juurde kuuluva dokumentatsiooniga või saue valla veebilehel www.sauevald.ee

AS Sillamäe Veevärk teatab: Alates 01.09.2012 hakkab Sillamäe linna kodutarbijatele kehtima järgmine maagaasi hind – 0,439 EUR/m³. Hind on ära toodud maagaasi kütteväärtust, rõhku ja temperatuuri arvestamata ning ilma käibemaksuta.

EESTI EKSPRESS RAAMAT

Sarja „Areeni bestseller” 1. raamat

TOM RACHMAN IMPERFEKTSIONISTID

Vaimukas, intelligentne, satiiriline, lõbus ja kaastundlik ühekorraga; eriti sobilik lugemine ajal, mil ka Eestis võitlevad ajalehed ellujäämise nimel. (Priit Hõbemägi)

Saadaval raamatupoodides. Tellimiseks helista telefonil 680 4444 või klienditugi@lehed.ee

areeni bestseller

Avaldame kaastunnet Reet Johansonile kalli

EMA

kaotuse puhul

Töökaaslased Swedbankist

Sügav kaastunne Mardile, Karelile ja Kristole ema ja vanaema

ELFRIEDE PRIKK

surma puhul

töökaaslased AS Samat

Avaldame kaastunnet lähedastele

EEVI TEPPO

surma puhul

Endised kolleegid Tallinna Lilleküla Keskkoolist

Avaldame sügavat kaastunnet Henno Linnale

VENNA

surma puhul

Põhja prefektuuri korrakaitsebüroo

Südamlik kaastunne omastele

UNO LINNA

kaotuse puhul

Endised töökaaslased Viimsi Haiglast ja Fertilitasest

Südamlik kaastunne Olav Alajaanile ja Kevin Viigisalule kalli ema ja vanaema

EHA ALAJAAN

5.01.1948 – 27.07.2012

surma puhul

Piret Simm

Avaldame sügavat kaastunnet Marisele kalli

EMA

kaotuse puhul

Vivian, Ülle, Mai, Maarika, Eve S., Katrin, Eve K.

Hea söber ja kursusekaaslane

VELLO HERMANN

jääme Sind meenutama

ERKI 1973. aasta arhitektuuri õhtune lend

Lahkunud on kauaaegne TTÜ Raamatukogu töötaja

ELGA KUUSMANN
06.09.1926 - 29.07.2012

Meie kaastunne omastele

Kolleegid

OÜ Logotek mälestab leinas

ALO REITLIT

ja avaldab kaastunnet omastele

Südamlik kaastunne Külli Trevele isa

REIN JÕEMAA

surma puhul

AS-i GoGroup ja OÜ SLG Energy töökaaslased

Lahkus meie kallis

VIRVE HINNO
sünd. Viires

16.01.1925 - 27.07.2012

Leinavad tütar ja abikaasa

Ärasaatmine 3.augustil kl 15
Metsakalmistu kabelis

TTÜ autoeriala 1963.a. lõpetanud

mälestavad sügavas kurbuses rühmakaaslast

ANTS PALIALET

Avaldame kaastunnet omastele

Avaldame sügavat kaastunnet Maie Kreutbergile lähedastega ema

ELGA KENNAPI

19.05.1922 – 29.07.2012

surma puhul

Anne, Priit, Ülle, Valdur, Mihkel, Tiia

Ärasaatmine 4.08.2012 kl 12
Kaarli Kirikus

Lahkunud on meie armas

ELGA KENNAP

19.05.1922 - 29.07.2012

Leinavad lapsed Tiit ja Maie ning lapselapsed Kristel, Katrin, Karin ja Mihkel peredega

Ärasaatmine 4. augustil k.a. kell 12
Kaarli kirikus

TELEVISIOON

ETV

07.40 Väike maja preerias: Tondiloss (USA 1975)

08.25 Ajavaod: Kuhu küll need mehed jäid... (ETV 2010)

08.55 Gilmore'i tüdrukud, 15/22: Sõbra-päevaüllatused (USA 2006)

09.35 Oru valitseja (Inglise 2002)*

10.30 LE. Laanetaguse suvi (Eesti Tele-film 1979)

11.40 Ilusad inimesed (Eesti 2008) Dokfilm

12.45 Eesti lood: Hea uus ilm (Eesti 2006)

13.15 Tippkohtumine, 5/7 (ETV 2011)*

13.40 Püramiidi tipus: Inimese motoo-rika (ETV 2012)*

14.10 Ajurünnak, 5/8: Kas sa kõneled kehakeelt? (Rootsi 2008)*

14.40 Londoni 2012. aasta olümpia-mängude ootuses (Suurbritannia 2012)* Dokfilm

15.10 Vanad ja kobedad: Ümbermaail-mareis (Eesti 2001)*

15.30 Väike maja preerias: Tondiloss (USA 1975)*

16.15 Gilmore'i tüdrukud, 15/22: Sõbra-päevaüllatused (USA 2006)*

17.00 Aktuaalne kaamera

17.10 Kapital (ETV 2012)

17.40 Südameasi: Pirtsakuse piirid (Inglise 2002)

18.30 Aktuaalne kaamera

18.45 Reisile minuga: Türgi vähetuntud linnad (Eesti 2011)

19.10 3 hitti: Filmimuusika töötlused (ETV 2011)

19.25 Londoni OM: Vehklemine. Meeste epee poolfinaalid.

20.15 Olümpiapäev Londonis

21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm.

21.20 Londoni OM: Ujumine

23.40 Südameasi (Inglise 2002)*

00.30 Luuletus: Maarja Kangro. Pöördu-matuseliblikas (ETV 2009)

00.37 ERR-i uudised

KANAL 2

06.00 Punased roosid*, 305/400

06.45 Ookeanitüdruku seiklused

07.10 Metsik hõbetäkk

07.35 Täitsa tavaline Andy

08.00 Suve reporter*

09.00 Ettevaatust inglisa*, 107/194

10.00 Talisman*, 27/100

11.00 Kodus ja võõrsil*, 5296

11.30 Krimi*

12.00 Kriminaalne Venemaa*: Skin-heedid

12.35 Elu aegsed

13.00 Knight Rider: Ussipesas, 1

14.00 Pärapõrgu perekond: Sünnipäe-valugu

14.30 Südametukse, 219/255

15.30 Punased roosid, 306/400

16.30 Talisman, 28/100

17.30 Ettevaatust inglisa, 108/194

18.30 Kodus ja võõrsil, 5297

19.00 Pilvede all

20.00 Suur lotokolmapäev

21.00 Suve reporter

22.00 Saladused

22.50 Rizzoli ja Isles: Seitseteist polegi nii süütu

23.45 Seksi õppetunnid

00.45 Reklaamiässad: Kiiret pole. Mink Group üritab endale saada reklaamilepingut uue energia-joogi tootjaga, kuid selgub, et üks tiimi liikmetest magab firma tootejuhiga (Amy Pietz). Erin teeb Masonile kontoris üllatusvisiidi ning Sarah hakkab kosjakontori teenust kasutama.

01.30 Õde Jackie: Reetlikud pupillid

02.00 Mentalist: Ohtlik tõus ja möön

02.45 Chuck: Chuck versus lahkuminek

03.30 Krimi*

03.55 Suve reporter*

04.45 Eesti vs. Jõekalda

TV3

06.15 Beyblade: metallvõitlejad

06.40 Chuggington

06.55 Chuggington

07.05 Beyblade: metallvõitlejad *

07.30 Simpsonid 8, 20: Koeramäss

07.55 Kirglik süda, 89*

08.50 Selline on elu!*

09.50 Elu keset linna, 22*

10.20 Vaprad jailusad, 6273*

10.45 Top Shop

11.10 Simpsonid 8, 20: Koeramäss*

11.40 Öhtusöök viiele: parimad palad

12.10 Seaduse nimel 3, 5: Sõge armu-mine

13.05 CSI New York 8, 2: Hoia jalad maas*

14.00 Kättemaksukontor 4, 8: Kummi-tused 2/2*

15.00 Vaprad jailusad, 6274

15.25 Selline on elu!: Vihkan oma kasuisa

16.25 Kirglik süda, 90

17.25 Selgelnägijate tuleproov 5, 1*

18.30 Elu keset linna, 23

19.00 Seitsmesed suvesadamas

19.30 Kättemaksukontor 4, 9: Uuesti-sünd 1/2

20.30 Selgelnägijate tuleproov 5, 2

21.30 Sündmus 1, 10: Kõik muutub

22.30 KINO3: Eksperiment (Experi-ment, USA 2010). Põnevik

00.25 Top Gear USA 1, 7: Kasutatud autode müüja

01.25 Kalamehejutud

01.53 TV3play.ee uudised

01.55 Chicagoo koodeks 1, 2: Seatapja

02.40 Kuldsuu Ted 1, 11: Isa, anna mulle juukseid

03.00 Kalamehejutud*

03.25 Seitsmesed suvesadamas

03.50 Kalevi naised, 28

04.15 Öhtusöök viiele

05.00 Seitsmesed suvesadamas

05.25 Selline on elu!: Vihkan oma kasuisa*

ETV2, KANAL 11, TV6, KANAL 12

ETV2

07.30 LE. Kikerikii: Kassi lõks (ETV 1982)*

07.55 Väike Nicolas* **08.10** Pritsimees Saamuel **08.20** Siilipoiss Alfredi salapärsed seiklused* **08.30** Lammass Shaun **08.40** Kuulsad muinaslood **08.45** Lõngakera (ETV 1992)* **09.05** Soome edulood. Outokumpu aare (Soome 2008)* **10.00** Eesti TOP 7* **10.35** Pudelivesi (Tapped, USA 2009).* Dokfilm **11.30** Katused ja korstnad (Eesti Telefilm 1968). Muusikafilmi **11.55** Kiviaid (Eesti Telefilm 1988). Dokfilm **12.30** Londoni OM: Vehklemine. Sõudmine. Ujumine. Purjetamine. Jalgratas **18.05** LE. Pailapsiin, 7/11 (ETV 1986) **18.35** Väike Nicolas **18.45** Pritsimees Saamuel **18.55** Ajakompass: Asteegid (Kanada 2009) **19.20** AK (viipekeeles) **19.30** AK (vn) **19.45** Minuscule **19.55** Õised lood, 3/5: Lipugambiit (ETV 1993) **20.30** Paksust ja vedelast (Inglise 2009)* **21.00** Londoni OM: Vehklemine **22.30** Londoni OM: Riistvõimlemine **01.20** Hõbelaev (Eesti Telefilm 1973) **01.57** ERR-i uudised

Kanal 11

06.15 Armastus või raha, 68 **07.00** Heart-

land*:

Kinnipüüdmine ja vabakslaskmine **07.45** Südametukse, 218 **08.40** Doktor Oz* **09.35** Doktor Oz **10.30** Oprah* **11.25** Super-lapsehoidja* **12.20** Top Shop **12.35** Kilodele tuld!* **13.35** Saatuslik veetlus*: Piltilus **14.30** Tee õnnele, 335 **15.25** Tee õnnele, 336 **16.20** Heartland: Äratundmine **17.15** Oprah **18.15** Doktor Oz **19.05** Kodutunne **20.00** Super-lapsehoidja: Westonite pere **20.55** Da Vinci kood (The Da Vinci Code, USA 2006) **23.35** Madin elutoas **00.00** Suve reporter **00.50** Fort Boyard **01.40** Kodutunne* **02.25** Heartland* **03.10** Doktor Oz* **03.55** Doktor Oz* **04.40** Fort Boyard* **05.25** Suve reporter*

TV6

06.00 Hommikuraadio **09.00** Seitsmesed suvesadamas **09.30** Elu keset linna 1, 39* **10.00** Kohver 1, 11 **11.00** Puhastaja (Cleaner, USA 2007) **13.10** Top Shop **13.30** Elu keset linna 1, 40 **14.00** Farscape – kosmoses kaotsis 2, 44 **15.00** Kohver 1, 11* **16.00** Rendiisa, 12. Sally Teel **16.30** Rikaste valud 2, 1* **17.30** NCIS: Kriminalistid 3, 63 **18.30** Simpsonid 19, 10* **19.00** Futurama 4, 10 **19.30** Perepea 3, 39 **19.55** Seks ja linn 6, 94 **20.30** Simpsonid

19, 11

21.00 KINOÕHTU: Rajaleidja (Kanada, USA 2007) **23.00** Paljalt naljakas **23.30** Euroopa Pokkeriturnee (7) **00.30** Kummitus-linna vangid, 3. Läbipääs **01.25** Salatoimikud 4, 94 **02.15** Hommikuraadio **05.00** Elu keset linna 1, 40* **05.25** Seitsmesed suvesadamas **05.50** Uudistemagasin

Kanal 12

07.00 Suve reporter **07.55** Kahevõitlus* **08.25** Tuvikesed* **08.50** Rannavalve – Pre-mium 7 Grand Prix 2012*: Eesti meistrivõist-lused **09.15** Rannavalve* **10.05** Jututuba **12.40** Meistermaskeeruja* (The Master of Disguise, USA 2002) **14.00** Vangla*, 15 **14.25** Vangla*, 16 **14.50** Rannavalve **15.40** MacGyver* **16.35** Walker – Texase korral-vur* **17.25** Maailma kõige hämmastavamad videod* **18.15** MacGyver **19.10** Walker – Texase korralvur **20.00** Kahevõitlus **20.30** Krimi **21.00** Külmavereliselt: Ilukuninga surm **22.00** Udu (The Fog, USA/ Prantsusmaa 2005) **00.00** Tuvikesed **00.30** 20 kõige šokeeriva-mat..., 1.: Meeldiv ebameeldivaks **01.20** Night Chat **05.00** Postimees.ee

HOROSKOOP

JÄÄR

Arvatavasti tunned end igati nooruslikult ja entusiastlikult. Kui leiad endale huviobjekti, siis asud teda kohe ründama – olgu selleks siis inimene või mingi idee.

SÖNN

Ametlikus liinis on eriti head võimalused nendel, kes pea-vad palju organiseerima ja inimes-tega tööalaselt suhtlema.

KAKSIKUD

Oled mängulises ja eksperimenteerivas meeleolus. Lõbustad end uimaste flegmaati-kute irriteerimisega. Naudid oma kiirust ja kohanemisvõimet.

VÄHK

Kui sind tabab ostupalavik või niisama raha sirgeks löömise tung, siis tee enne kindlaks enda tegelikud vajadused. Kuluta vajali-kele asjadele!

LÕVI

Planeedimuster on edu-meelne, muutusi ja uuendusi soosiv. Võimalik parandada vanu vigu või siis mingi sündmus mine-vikust ümber hinnata.

NEITSI

Koged ehk mingeid kum-malisi tundeid ja meeleolusei-sundeid. Seega kiiret reaktsiooni nõudvates ettevõtmistes võid teha vigu.

KAALUD

Sul ongi rohkem juhus-likku õnne või sa lihtsalt arvad seda olevat. Kipud võtma liiga suuri riske, tagajärgedele mõtle-mata.

SKORPION

Kerkivad esile mäles-tuskillud minevikust. Kogemus, mille oled saanud näiteks lapse-põlve mängumaadel, muutub jälle aktuaalseks.

AMBUR

Kannatlikkus ega diplo-maatia pole praegu sinu tugevaim külg. Seetõttu lähed põlema, kui sinu seisukohtadega nõus ei olda.

KALJUKITS

Tunned, et pead olema edukas, ja see paine muu-dab sind morniks enesesundijaks. Püüa asjadele märglevamalt läheneda ja sa näed, et tippu saab vallutada ka naeratades!

VEEVALAJA

Sinust kiirgub nooruslikkust ja kergelt võtmist, mistõttu mõjud pessimistidele lausa ravimina.

KALAD

Kui keegi soovib sinuga suhelda, oled kuidagi uimane ja jätd endast eemaloleva mulje. Kuid seejuures oled äärmiselt kinni enda arvamustes.

ILM

Kolmapäev +16...+21
Läänekaare tuul 4–10 m/s

Neljäpäev +19...+23
Kagutuul 3–9 m/s

Reede +21...+26
Lõuna-kaare tuul 3–10 m/s

Laupäev +20...+26
Edelatuul 2–8 m/s

RISTSÕNA

	NUMBER VABADUS- SOJA KAN- GELANE ... IRV	SUGULANE TUULEKIN- DEL SPOR- DLIAKK	VÕIDUSÕIT KÄÄNE	KLIIMA SIHT- ASUTUS	SIDESÕNA KRAANA	KEHV. VILETS LÄTT LAULJA ... VAIKULE	...KÜTUS KENYA MAAKOOD	TEATME- TEOS ...PÜTT (veelind)	MEHENIMI RE-DIEES
MAITSE- AINE									
VALU- VAIGISTI									
NULL									
KARVATRIIP SILMA KOHAL PESU- PULBER									
VARJATAV TEAVE									
SAMUTI									
TENNISE- VETERAAN KEEMILINE ELEMENT (Se)									
COSA ... (moffic- organisaat- sioon)									
LIMITED									
TRÜKK									
STIMMERID									
KÕRBE- SAAR IMETAMIS- ELUND									
NOOR- KOTKAS									
VABA TÕKOHT									

ERKKI KÕLU PÄEVAANEKDODID

●● Hommikust saadik käib kontoris vilgas tegevus: töötajad tõstavad mööblit ümber, paigutades seda möödulindi ja kompassi abil uude kohta. Keset seda möllu seisab muld-vana koristajamutt, vaatab enda ümber toimuvat ja mõtleb:

„Alles ma pesin kõik puhtaks, nüüd reostavad need rajakad jälle kõik ära!”

Lõpuks küsib ta töötajailt:

„Kullakesed, mida te siin teete?

Kas hakkate kolima?”

„Ei, vanaema,” vastatakse talle.

„Me siin tõstame mööbli *feng shui* reeglite järgi ümber, ja firma läbi-müük tõuseb kohe lakke!”

„Kallid inimesed, ma töötan siin koristajana juba igiammu. Esimese Eesti Vabariigi ajal oli selles hoones lõbumaja. Kui seal sissetu-lek vähenes, siis ei tõstetud mitte voodeid ümber, vaid vahetati kohe litsid välja!”

●● Sõbrad omavahel:

„Kuule, kuidas meie ujujatel Londonis läinud on?”

„Päris hästi. Medaleid pole loomulikult võidetud, aga ka ära pole keegi uppunud!”

●● Kaheaastane Juku näeb pargis kaksikuid. Ta silmitseb neid suure huviga ja pöördub siis ema poole:

„Aga emme, kus minu oma on?”

SUDOKU Pappocom

Lahendused ja vihjed: www.sudoku.com

	4	2	9						
5				7					
		3	6						5
	5		3	2				8	
	6	4				2	5		
	8			9	6		3		
4					3	1			
			1						6
				2	5	4			

SUDOKU reeglid

●● Täida tühjad kohad numbritega 1 kuni 9. Numbrid 1 kuni 9 peavad esinema igas 9 veerus, igas 9 reas, igas 3 x 3 ruudus. Igas reas, igas veerus ja igas 3 x 3 ruudus võib iga number esineda vaid ühel korral.

Eelmise mängu lahendus:

7	6	4	2	8	5	3	1	9
2	5	3	1	9	4	6	8	7
1	9	8	6	7	3	5	4	2
5	3	2	4	1	8	7	9	6
9	1	6	7	5	2	4	3	8
4	8	7	3	6	9	2	5	1
8	4	5	9	2	7	1	6	3
3	7	1	8	4	6	9	2	5
6	2	9	5	3	1	8	7	4

Meie maailm

VÄIKE NÕID

MEIE PLANEET:

Dilbert

SCOTT ADAMS

ME PEAKSIME OMA KOOSOLEKU KIIREMINE KOKKU TÕMBAMA, SEST JENNY ON TOIDU-SÕLTASEST LIBAHUNT.

MISASJA?

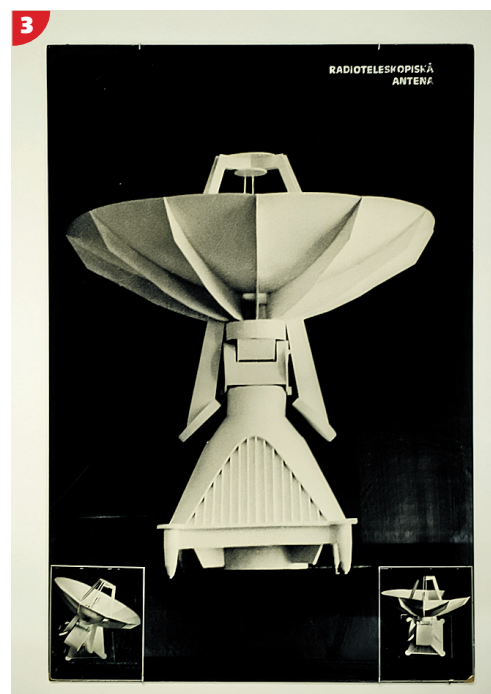
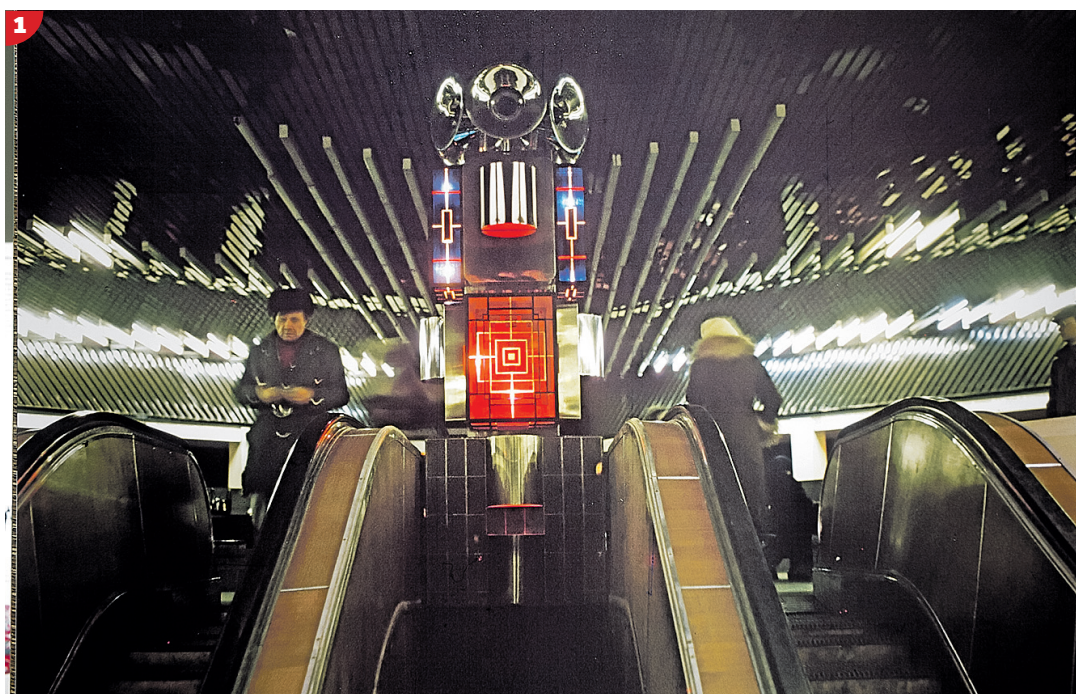
KUI TA TEATUD AJA JOOKSUL SÜÜA EI SAA, MUUTUB TA VEREJANULISEKS LIBAHUNDIKS.

VÕIB OLLA JUBA LIIGA HILJA.

ARVAD VÕI?

Sudoku EPL-i veebiväljaandes

Mängi: www.epl.ee/sudoku

Disain

Tanel Veenre
toimetaja

RÄNNAK AJAS TAGASI

Oluline peatükk Eesti disainiloos

Tallinnas Eesti tarbekunsti- ja disainimuseumi kahel korrusel on võimalik rännata ajas tagasi, 1960–1980-ndate disaini, tarbekunsti ja arhitektuuri juurde. Väga põhjalikult ette valmistatud näitused annavad hea läbilõike poole sajandi eest valitsenud esteetikast ja mõtteviisist.

Praeguseks juba abstraktsesse kaugusse jäänud elu Nõukogude Liidus ilmutab lihvitum palet, kunstnike püüdu olla üle argiproosast ja diktatuurist, põgeneda ulmadesse või näida „nii nagu läänes“. See näitus püüabki vaadelda siin toimunut eelkõige Euroopa kontekstis, eripärase ideoloogia poolt moonutatud killuna tervikust.

Oluline peatükk kohalikus disainiloos algab 1960-ndatel, kui Tallinna, Riia ja Vilniuse kunstiinstituudi juurde loodi tööstuskunsti kateedrid, mille ideoloogiad olid läbi põimitud tööstustootmisega. Progressiivne disain pidi lähtuma tehaste ootustest.

Laia käega Kremlist juhitud ideoloogia suunas Baltikumi eelkõige kergetööstuse poole – nii on meie parimad näited enamasti mööbli, valgustite, elektroonika ja tarbekaupade vald. Kuigi paljude näidete puhul on läbinähtavalt kurb omaaegne materjalide nappus ja vilets tootmistehnoloogia, mis maksis lõpuks lõivu toote väljanägemises.

MINE VAATAMA

●● Näitus „Me metamorfne tulevik. Disain, tehniline esteetika ja eksperimentaalne arhitektuur Nõukogude Liidus 1960–1980“ on avatud 2. septembrini.

Kuraatorid: Andres Kurg, Mari Laanemets

●● Näitus „Moderniseerimine. Balti kunst, arhitektuur ja disain 1960.–1970. aastatel“ on lahti 4. novembrini.

Kuraatorid: Lolita Jablonskienė, Kai Lobjakas ja Iliana Veinberga

Värviline disain punase mõtte kiuste

Tarbekunsti- ja disainimuseumi esimese korruse näitus „Me metamorfne tulevik“ näitab omaaegse suurimate abstraksionistide võimet luua ühiskonnast selgelt eristuv esteetika. See on omamoodi kunstnikumõlemise triumf, oskus luua utopiaid ja superprojekte, vaadata kosmosesse, isegi kui su pilku püütakse suruda mutta.

Eksponeeritud arhitekte ja disainereid ühendab visionäärsus, püüe korraldada arhitektuur (ja elukeskkond üldisemalt) põhimõtteliselt ümber. Ilmsete mõjutajatena on näha läbi raudse kardina imibunud pop- ja opkunst ning kineetilise ja installatsioonikunsti.

See väljapanek pakub tõelist clamust – üllatuslikkus ja kunstniku mõtte jõud saab seal eriti hästi nähtavaks. Eesti kunstnikest kerkisid majakatenas esile sellised isemõtlejad nagu Leonhard Lapin, Jüri Okas, Sirje Runge ja Kaarel Kurismaa. Üksikud ellu viidud näited (nt Tallinna Postimaja interjööri ja Riia rongijaama torn) on sürrid segud futuristlikest unistustest.

Teise korruse näitus rullib lahti tarbedisaini paremiku Baltikumis alates 1960-ndatest. Tolleaegne ideoloogia püüdis vastanduda läänelikule konsumerismile, kunstniku kohuseks oli lähtuda pigem funktsionaalsusest, objektivsest kasutusest ja ühiskondlikest

väärtustest. Töötegmine oli ju omaette iluetaaloniks. Baltikumi disainile ja eriti arhitektuurile avaldas kindlasti mõju ka kahe maailmasõja vaheline funktsionalistlik stiil ja modernismi tugev traditsioon. Sellesse stiili tagasipöördumine on samuti märgiline, vaikne vastuhakk valitsevale mõttemallile.

Võimalus lennata kõrgelt

Nõukogudeaegset planeerimist iseloomustab diktatuuri režiimidele omane kompleksus ja totaalsus. Kuigi see tegeleb üksikindiviidi psühholoogilise tasalülitamise ja ühiskondliku nivelleerimisega, annab see siiski paradoksaalsel kombel kunstnikule (ja ka diktaatorile) võimaluse lennata kõrgelt.

Tolleaegsed magalate, kuurortide, teatrite ja hotellide projektid häälestavad oma mastaapsusega. Kuid on ka märksa intiimsemaid näiteid, mis tunduvad pigem püüdvat snitti võtta skandinaavialikust funktsionalismist (nt kohvikute Tallinn, Moskva ja Pegasus suurepärased interjöörid).

Totalitarism ilmutas end ka kodukujunduses, standardiseeritud ilu lähtus eelkõige ideest „kunst argiellu“. Nii viidi modernismi ideaalid materjali eelkõige masstootmisest lähtuvalt. Sellise lähenemise plussiks oli, et paljud andekad kunstnikud said end teostada ka masstootmise vallas. Kuid paratamatult kaasnes, et paljude kodudes olid väga sarnased asjad – mis oli muidugi Nõukogude Liidu standardiseerimise ideaalidega kooskõlas.

Ent kõige ajatum disain on segu sõltumatust isikupärasest ja selgeks seadistatud ideest. ●

-1- Tallinna postimaja kineetiline objekt aastast 1980 on kui tulnukas teisest galaktikast (Kaarel Kurismaa, Härmo Härmi tehniline lahendus ja Rait Präätsa vitraažid). **-2-** Tõnis Vindi graafika kõnetab ka täna tänu sõnumi selgusele. Ei mingit kahtlust: „Või igale söögilauale!“ **-3-** Valdis Celmsi raadioteleskoobi antenni disain aastast 1971 räägib vankumatust kosmosesust. **-4-** Leonhard Lapini suurlinlik (eeskujuks New York) visioon Tallinnast aastast 1978 koos UKU, Kalevi ja Linda kombinatsioonidega – praegune südalinn ju nii väga ei erinegi. **-5-** Kalevi kommikarp „Liköör šokolaadis“ miksib popi geometria ja kaks 1960-ndatele iseloomulikku kirjatüüpi hoogsaks tervikuks, mis mõjub lahedalt ka täna. **-6-** Leila Pärtelopoja ja Maimu Pleesi toolid Harju mööblifabriika naadi toodangust 1959–60. Ajastu kontekstis mõjusid eriti popina sünteetilised värvilised istmekatted.

Fotod: Rauno Volmar

LEHT + DVD

●●● Eesti Päevaleht

© Kõik Eesti Päevalehes avaldatud artiklid, fotod ja illustratsioonid on autoriõigusega kaitstud teosed, mille kasutuse reeglid on sätestatud autoriõiguse seaduses. Rõhutame, et nende reprodutseerimine ja levitamine ilma AS-i Eesti Ajalehed kirjaliku nõusolekuta on keelatud. Toimetusel on õigus kaastoid nende selguse huvides toimetada ja lühendada. / Kaastoid ei tagastata ega retsenseerita. / Kaebuste korral ajalehele sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee, või tel 646 3363

Peatoimetaja: Urmo Soonvald, 680 4400

Toimetuse: Narva mnt 13, 10151 Tallinn, 680 4400, faks 680 4401, e-post mail@epl.ee Eesti uudised 680 4400, kohalikud uudised 322 3487, välisuudised 680 4455, Ärileht 680 4400, arvamus 680 4450, kultuur 680 4470, sport 680 4490. Tellimine 680 4444, tellimine välismaale KE Ajakirjanduse OÜ 641 1753, reklaam 680 4500. EPL Online www.epl.ee Väljaandja: AS Eesti Ajalehed, rg-kood 10004521

LEHT

